

Nakládání s komunálním odpadem na území města Slavičín

Martina Petříková

Bakalářská práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Martina Petříková**
Osobní číslo: **M21904**
Studijní program: **B0413A050024 Ekonomika a management**
Specializace: **Ekonomika a management veřejné správy a regionálního rozvoje**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Nakládání s komunálním odpadem na území města Slavičín**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši z oblasti odpadového hospodářství.

II. Praktická část

- Provedte analýzu odpadového hospodářství ve Slavičíně.
- Zhodnoťte současné způsoby nakládání s odpady ve Slavičíně.
- Na základě zjištěných poznatků navrhněte vhodná opatření pro nakládání s odpady ve Slavičíně.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- ERIKSEN, Thomas Hylland. *Odpady: odpad ve světě netušených vedlejších účinků*. Brno: Doplněk, 2015. ISBN 978-80-7239-325-1.
- KIZLINK, Juraj. *Odpady: sběr, zpracování, využití, zneškodnění, legislativa*. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2014. ISBN 978-80-7204-884-7.
- KURAŠ, Mečislav. *Odpady a jejich zpracování*. Chrudim: Vodní zdroje Ekomonitor, 2014. ISBN 978-80-86832-80-7.
- MALČEKOVÁ, Hana a ŠIMEK, Vlastimil. *Průvodce odpadovým hospodářstvím: praktická příručka*. Praha: Linde Praha, 2014. ISBN 978-80-7201-905-2.
- SLOBODIAN, Petr. *Nakládání s odpady*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 978-80-7454-252-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Lenka Smékalová, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **5. února 2024**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. května 2024**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 5. února 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně dne 15.5. 2024

Jméno a příjmení: Martina Petříková

.....
podpis diplomanta

ABSTRACT

Tato bakalářská práce se zaměřuje na problematiku odpadového hospodářství. Konkrétně na nakládání s komunálními odpady ve Slavičíně. Práce je rozdělena na dvě stěžejní části. První část je věnována teoretickému rámci odpadového hospodářství, platné legislativě EU a ČR a způsobům, jak nakládat s odpady. Druhá část se zaměřuje konkrétně na nakládání s komunálním odpadem na území města Slavičín. Konkrétně jsou zde uvedeny strategické a legislativní dokumenty, kterými se město řídí, dále jak město nakládá s odpady a v jakém množství jsou jednotlivé odpady vyprodukovány.

Klíčová slova: odpad, odpadové hospodářství, komunální odpad, Slavičín

ABSTRACT

This bachelor thesis focuses on the issue of waste management, specifically on the management of municipal waste in Slavičín. The thesis is divided into two main parts. The first part is devoted to the theoretical framework of waste management, current EU and Czech legislation and ways of waste management. The second part focuses specifically on municipal waste management in the territory of Slavičín. Specifically, the strategic and legislative documents that govern the city are presented, as well as how the city manages waste and the quantities of waste produced.

Keywords: waste, waste management, municipal waste, Slavicin

Ráda bych poděkovala svým rodičům, kteří mě po celou dobu studia podporovali a motivovali.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ.....	12
1.1 HISTORIE ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ	12
1.2 ODPADY.....	12
1.3 DĚLENÍ ODPADŮ.....	13
1.3.1 Komunální odpad	14
1.3.2 Odpad podobný komunálnímu odpadu.....	15
1.4 EVIDENCE OHLAŠOVÁNÍ ODPADU	16
1.5 PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADU	16
2 LEGISLATIVA EVROPSKÉ UNIE	17
2.1 ORGÁNY EVROPSKÉ UNIE	18
2.1.1 Evropská Rada.....	18
2.1.2 Evropská komise	19
2.1.3 Rada Evropské unie	19
2.1.4 Evropský parlament.....	20
2.1.5 Soudní dvůr Evropské unie	20
2.2 CÍRKULÁRNÍ EKONOMIKA	21
3 LEGISLATIVA ČESKÉ REPUBLIKY	22
3.1 SPRÁVNÍ ORGÁNY VYKONÁVAJÍCÍ STÁTNÍ SPRÁVU V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ.....	23
3.1.1 Ministerstvo životního prostředí	23
3.1.2 Česká inspekce životního prostředí	23
3.1.3 Krajské úřady	24
3.1.4 Obecní úřady obcí s rozšířenou působností	24
3.1.5 Obecní úřad	24
3.2 PLÁNY ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ	24
3.2.1 Plány odpadového hospodářství krajů	26
3.2.2 Plán odpadového hospodářství obcí	26
4 NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM.....	27
4.1 NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM V OBCI.....	29
4.1.1 Sběr a třídění odpadů.....	30
4.1.2 Společnosti zabývající se sběrem odpadů a plnění povinností zpětného odběru	31
4.1.3 Financování nakládání s komunálním odpadem	33
5 SHRUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI.....	36
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	37

6	CHARAKTERISTIKA MĚSTA SLAVIČÍN	38
6.1	ÚZEMÍ A OBYVATELSTVO	39
7	STRATEGICKÉ A LEGISLATIVNÍ DOKUMENTY V ÚZEMÍ	41
7.1	OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY VYDANÉ PRO ÚZEMÍ MĚSTA SLAVIČÍN	41
7.2	PLÁN ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE	43
7.3	PLÁN ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ MĚSTA SLAVIČÍN	44
8	NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM NA ÚZEMÍ MĚSTA SLAVIČÍN	45
8.1	ZAŘÍZENÍ A ORGANIZACE NA ÚZEMÍ MĚSTA, KTERÉ SE ZABÝVAJÍ ODPADOVÝM HOSPODÁŘSTVÍM	46
8.1.1	Služby města Slavičina, s.r.o.....	46
8.1.2	Skládka odpadů Slavičín.....	48
8.1.3	Skládka odpadů Smolina.....	48
8.1.4	RUMPOLD UHB, s.r.o.....	49
9	ANALÝZA NAKLÁDÁNÍ S ODPADY NA ÚZEMÍ MĚSTA SLAVIČÍN	50
9.1	ANALÝZA KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ NA ÚZEMÍ MĚSTA SLAVIČÍN	56
9.2	POLOSTRUKTUROVANÉ ROZHOVORY	65
9.3	SWOT ANALÝZA NAKLÁDÁNÍ S ODPADY NA ÚZEMÍ MĚSTA SLAVIČÍN	70
10	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ ANALÝZY A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ	72
	ZÁVĚR	73
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	74
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	79
	SEZNAM OBRÁZKŮ	80
	SEZNAM TABULEK	81
	SEZNAM PŘÍLOH	82

ÚVOD

Odpady jsou téma, které každý člověk řeší na denní bázi. Nakládání s komunálními odpady je dlouhodobá problematika udržitelného rozvoje a zejména životního prostředí. Aby nedocházelo k narušování kvality životního prostředí, ochrany lidského zdraví a byl zachován udržitelný rozvoj měst, je hlavním klíčem správně a efektivně nastavit systém odpadového hospodářství jako celku.

Tato práce se zabývá problematikou nakládání s komunálními odpady, konkrétně na území města Slavičín. V první části je představeno odpadové hospodářství jako celek a jeho právní úprava jak v rámci Evropské unie, tak i České republiky. Dále se práce zabývá otázkou, jak nakládat s odpady.

Druhá neboli praktická část je zaměřena konkrétně na nakládání s komunálním odpadem na území města Slavičín. Jsou zde uvedeny strategické a legislativní dokumenty, kterými se město řídí, jak město nakládá s odpady, v jakém množství jsou jednotlivé odpady vyprodukovány.

Téma, kterým se práce zabývá je důležité z hlediska společnosti jako celku. Nemělo by nám být jedno, co po sobě zanecháme dalším generacím a v jakém stavu bude prostředí kolem nás.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem práce je navrhnout možná opatření pro nakládání s odpady na území města Slavičín. K dosažení stanoveného cíle je nutné nejdříve zhodnotit současnou situaci a způsoby, jak se nakládá s odpady na území města.

Pro porozumění problematice odpadového hospodářství je důležité provést literární rešerši, abychom znali problematiku odpadového hospodářství. Pro představení a posouzení současného stavu jsou v práci použita interní data z Městského úřadu Slavičín, dále pak z Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností, jež spadá pod Ministerstvo životního prostředí, které jsou klíčové pro zhodnocení celkové situace. Pro posouzení bylo použito časové období od roku 2019 až 2023. Do výsledků je zahrnuta i pandemie Covidu-19, která v České republice byla v roce 2020 a 2021 a ovlivnila produkci odpadů.

V dalším kroku je práce zaměřena na analýzu komunálních odpadů a vše s ní spojenou. Analýza je stěžejním bodem pro vyhodnocení celkové situace. Pro získání více informací jsou součástí práce přiloženy rozhovory s vybranými zástupci města, kteří se zabývají odpadovým hospodářstvím.

Na základě vyhodnocení analýzy a rozhovorů, bude zpracována SWOT analýza a navrhnutá opatření, která by město mohlo implementovat do svého již zavedeného systému odpadového hospodářství.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Odpadové hospodářství v anglickém jazyce „waste management“ - jeho hlavním cílem je předcházet a omezit vznik odpadů. Jestliže už nám nějaký odpad vznikne, musíme s ním nakládat tak, aby byl maximálně využit jako druhotná surovina a nenarušoval životní prostředí. (Kuraš, 2008, str. 13)

Voštová a kolektiv (2009, s. 9) tvrdí, že odpadové hospodářství „je činnost zaměřená na předcházení vzniku odpadů, na nakládání s odpady a na následnou péči o místo, kde jsou odpady trvale uloženy, a kontrola těchto činností.“

1.1 Historie odpadového hospodářství

Z historického hlediska Kuraš (2014, s. 16-19) tvrdí, že produkce a zpracování odpadu jsou v úzké vazbě s vývojem lidské civilizace. Archeologické důkazy o manipulaci s odpadem sahají až do antického Řecka a Říma, kde se začal vyvíjet až po ustálení různých metod, které jsou datovány do 15. – 16. století. V 18. a první polovině 19. století vznikali podrobnější opatření pro zlepšení hygieny a regulaci odpadů. Komplexní přístup k dané problematice byl vymezen ke konci 60. let minulého století, s přijetím mezinárodních standardů na počátku 70. let, kde významnou roli sehráli i čeští odborníci.

„V polovině 19. století naše společnost příliš mnoho odpadků neprodukovala, Většina věcí se využívala opakovaně. Chudí dojívali zbytky jídla bohatých, oblékali si jejich obnošené oblečení a využívali i ostatní předměty. Domovní odpad zahrnoval převážně popel, moč, exkrementy a omezené množství zbytků jídla.“ (Eriksen, 2015, STR.6)

Do roku 1989 nebyly odpady vymezeny ve svém vlastním zákoně, jednalo-li se například o odpad, který vznikl stavební činností, byl vymezen ve stavebním zákonu. Prvním důležitým mezníkem v odpadovém hospodářství ČR byl rok 1991, kdy byl schválen 1. zákon o odpadech č. 238/1991 Sb. V roce 1995 byl vypracován první Program odpadového hospodářství ČR. (Slobodian, 2013, str. 32)

1.2 Odpady

Vymezení termínu **odpad** je zahrnut přímo v zákoně o odpadech, a to „*Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje, má úmysl nebo povinnost se jí zbavit. Osoba má povinnost zbavit se movité věci, jestliže ji nepoužívá nebo ji není možné používat k původnímu účelu a tato věc současně ohrožuje životní prostředí nebo byla vyřazena nebo*

stažena na základě jiného právního předpisu, nebo vznikla při výrobě, jejímž prvotním cílem nebyla výroba nebo získání této věci, ale není vedlejším produktem podle § 8 odst. 1.“ (Česko, 2020)

Bez ohledu na aktivity, které vykonáváme, jsme neustále tvůrci odpadů. Ve všech fázích lidského života, ať už od našeho narození až po náš skon, jsme producenti odpadů. A to nejen my jako jednotlivci, ale odpady vznikají v obchodech, továrnách, nemocnicích, na polích, v lesích, dokonce i v tak odlehlých místech jako je např. Antarktida nebo Sahara. (Šťastná, 2007, s. 5)

Jestliže se nezačneme aktivně podílet na systematickosti nakládání s odpady, hrozí světu jako celku kolaps. Česká republika v rámci legislativních úprav by měla směřovat k redukci produkce odpadů a jeho následnému využití ať už prostřednictvím recyklace či využití odpadů jako zdroj tepla. (Voštová a kol., 2009, s. 5)

Podle Kuraše (2014, s. 29) je odpad rozdělen do dvou základních kategorií, a to na ostatní a nebezpečný.

Pro ukázkou lze uvést tento fakt. „*Při výrobě mobilního telefonu vznikne přibližně 75 kilogramů odpadu, a jen v roce 2008 si Norové koupili takových telefonů 2,3 milionů.*“ (Eriksen, 2015, s. 30)

1.3 Dělení odpadů

Odpady jsou řazeny následovně, a to do kategorie odpadu a druhu odpadu, který je vymezen v Katalogu odpadů, mluvíme-li o kategorii odpadů rozlišujeme, zda se jedná o nebezpečný nebo ostatní odpad. (Malčeková a Šimek, 2014, s. 18)

Katalog odpadů obsahuje 20 kategorií členění odpadů. Jednotlivý odpad je zařazen do šestimístných katalogových čísel druhů odpadů, které jsou uvedeny v Katalogu odpadů. Skupinu odpadů označuje první dvojčíslí, podskupinu odpadů označuje druhé dvojčíslí a třetí dvojčíslí nám určuje o jaký konkrétní druh odpadu se jedná. Některé odpady jsou zařazeny pod osmimístná katalogová čísla poddruhů odpadů, která jsou také uvedena v Katalogu odpadů např. 12 01 03 03 Olovo (spadá do kategorie Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické povrchové úpravy kovů a plastů) proto je Katalog odpadů jednou z prováděcích vyhlášek k výše zmiňovanému zákonu o odpadech. (Česko, 2021)

1.3.1 Komunální odpad

Podle Kuraše (2014, s. 90) „*Za komunální odpad je v souladu se zákonem o odpadech považován veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání*“.

Podle Šťastné (2007, s. 115) se komunálním odpadem rozumí veškeré odpady, které jsou tvořeny na území obce dopadem činnosti fyzických osob a pro které nejsou právními předpisy stanovena speciální pravidla či omezení jako je např. domácí odpad. Do komunálního odpadu také zahrnujeme odpad, který nám vznikne např. při údržbě veřejných komunikací a prostranství, při údržbě veřejné zeleně včetně hřbitovů.

Tabulka 1 Vybrané druhy komunálního odpadu uvedené v Katalogu odpadů (Zdroj: Vyhláška č. 8/2021 Sb. O Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů)

20 01 01	Papír a lepenka	O
20 01 02	Sklo	O
20 01 08	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O
20 01 10	Oděvy	O
20 01 29	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N
20 01 37	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N
20 01 39	Plasty	O
20 01 40	Kovy	O
20 02 01	Biologicky rozložitelný odpad	O
20 02 02	Zemina a kameny	O
20 02 03	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O
20 03 01	Směsný komunální odpad	O
20 03 02	Odpad z tržišť	O
20 03 03	Uliční smetky	O
20 03 04	Kal ze septiků a žump	O
20 03 06	Odpad z čištění kanalizace	O

20 03 07	Objemný odpad	O
----------	---------------	---

V tabulce výše se nachází vybrané druhy odpadů (Katalog odpadů) Komunální odpad je v Katalogu odpadů označen jako 20 00 00. Dělí se na 3 skupiny **20 01 00** - Složky z odděleného sběru, kde patří např. plast, papír a sklo, **20 02 00** - Odpady ze zahrad a parků (včetně hřbitovního odpadu) patří zde rozložitelný odpad u biologického materiálu, kameny a zemina, **20 03 00** - Ostatní komunální odpady, které zahrnují odpady z tržišť, kaly ze septiků a žump. Každá skupina se dále ještě dělí na podskupiny. Označení „N“ máme uvedeno u čísel *20 01 29 - Detergenty obsahující nebezpečné látky* a *20 01 37 - Dřevo obsahující nebezpečné látky jedná se nebezpečný odpad*. Označení „O“ jako ostatní odpad, což je uvedeno u zbývajících druhů odpadů v tabulce. (Česko, 2021)

Zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech, říká, že komunálním odpadem je *„směsný a tříděný odpad z domácností, zejména papír a lepenka, sklo, kovy, plasty, biologický odpad, dřevo, textil, obaly, odpadní elektrická a elektronická zařízení, odpadní baterie a akumulátory, a objemný odpad, zejména matrace a nábytek, a dále směsný odpad a tříděný odpad z jiných zdrojů, pokud je co do povahy a složení podobný odpadu z domácností.“* Naopak komunálním odpadem není *„odpad z výroby, zemědělství, lesnictví, rybolovu, septiků, kanalizační sítě a čistíren odpadních vod, včetně kalů, vozidla na konci životnosti ani stavební a demoliční odpad.“* (Česko, 2020)

1.3.2 Odpad podobný komunálnímu odpadu

Na území obce se setkáváme i s odpadem podobným komunálnímu. Jedná se o odpad, který má podobné složení jako komunální odpad, případně jeho část, která je nazývána domovním odpadem a vzniká při nevýrobních činnostech právnických či fyzických osob, které jsou oprávněny k podnikání (zejména v kancelářích a v živnostech nevýrobní povahy). Původcem je tedy právnická nebo fyzická osoba při jejichž činnosti odpad vznikl, nikoliv obec. Avšak právnické i fyzické osoby mají možnost při odstraňování odpadů podobnému komunálnímu využít systém který je zaveden v obci. (Kuraš, 2008, s.52)

Voštová a kolektiv (2009, s. 189) uvádí že *“Za odpad podobný komunálnímu je považován odpad z činnosti právnických a fyzických osob oprávněných k podnikání, který je zařazen podle Katalogu odpadů jako odpad podobný komunálnímu ve skupině 20. Jedná se o odpad, který vzniká v procesu spotřeby v obchodech, kancelářích, úřadech a institucích a který je podobné povahy a složení jako komunální odpad.“*

1.4 Evidence ohlašování odpadu

Hlášení o odpadech probíhá přes Informační systém odpadového hospodářství, který je přímo uveden v zákonu o odpadech. Provozovatelem Informačního systému je ministerstvo, jelikož se jedná o informační systém, který využívá veřejná správa. „*V Informačním systému se shromažďují údaje o ohlašovaných odpadech a způsobech nakládání s nimi, o přepravě nebezpečných odpadů, o zařízeních určených pro nakládání s odpady o osobách, které podávají hlášení podle tohoto zákona, a o původcích odpadu. Informace shromažďované v Informačním systému odpadového hospodářství slouží jako podklad k vyhodnocování odpadového hospodářství v České republice a k výkonu kontrolní činnosti.*“ (Česko, 2020)

1.5 Předcházení vzniku odpadu

Prevence vzniku odpadu je strategie, která se zaměřuje na předcházení a omezení v co největší míře vzniku odpadů a dalších znečištění. Prevence může být zajištěna pomocí dvou způsobů, a to administrativními a technologickými opatřeními. Administrativními opatřeními se rozumí zpřísnění norem, které stanovují koncentrace látek, které jsou vypouštěny do prostředí. Technologickými opatřeními se rozumí dosažení vyšších účinností při výrobních procesech a snížení odpadů a nežádoucích vedlejších produktů. (Kuraš, 2014, str. 114)

§12 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, říká, že „*Každý je povinen při své činnosti předcházet vzniku odpadu, omezovat jeho množství a nebezpečné vlastnosti.*“ (Česko, 2020)

Předcházení vzniku odpadu znamená omezit jeho produkci co nejméně nebo zabránit, aby nevznikal vůbec. Produkci odpadu můžeme redukovat tím, že některé produkty využíváme opětovně nebo si je můžeme sdílet a půjčovat navzájem. Předcházení vzniku odpadu je ovlivněno i domácím či komunitním kompostováním bioodpadu, protože se bioodpad nevyváží, ale využije se např. jako hnojivo. (Předcházení vzniku odpadů, ©2024)

2 LEGISLATIVA EVROPSKÉ UNIE

Evropská společenství podpisem Maastrichtské smlouvy v roce 1992 získala jednotné jméno, a to Evropská unie (EU). Navázala na již založená Evropská společenství z roku 1957 spojením Evropského hospodářského společenství, Evropského společenství pro atomovou energii a Evropského společenství uhlí a oceli. Orgány Evropské unie jsou vydávány právní předpisy jako:

Směrnice jsou v konečném výsledku závazné. Každý členský stát si může zvolit způsob implementace do svého právního systému, což znamená, že požadavky, které jsou obsažené ve směrnici mohou být součástí různých zákonů dané země.

Nařízení mají obecně závazný charakter ve všech svých částech pro všechny členské státy EU, není možno je však přímo zakomponovat do vlastních zákonů.

Rozhodnutí jsou stejné povahy jako nařízení čili jsou závazná, ale pouze pro konkrétní subjekty, pro která jsou adresována a není nutné je implementovat do právních předpisů členských zemí.

1.května 2004 se stala Česká republika členem Evropské unie a svým členstvím se zavázala k dodržování všech zákonů a právních předpisů týkajících se jak odpadového hospodářství, tak i ostatních oblastí. (Kuraš, 2014, s.31)

Směrnice 2008/98/ES o odpadech a zrušení některých směrnic je dá se říct základním stavebním pilířem odpadového hospodářství Evropské unie. Hlavním cílem směrnice je kladení důrazu na ochranu životního prostředí a samozřejmě i lidského zdraví, a to pomocí vylepšeného systému nakládání s odpady, zapojení různých technik recyklace a oběhu surovin. Směrnice uvádí nové pojmy jako rozšířená odpovědnost výrobce a rozlišuje odpady a zvláště vedlejší produkty. Při nakládání s odpady nesmí být žádným způsobem narušeno životní prostředí, a to konkrétně, ovzduší, voda, půda a živočichové. Dále nesmí být narušeno zápachem a hlukem. Biologický odpad, odpadní oleje a nebezpečný odpad jsou podrobeny zvláštním podmínkám při jejich nakládání. (Evropská unie, 2008)

Směrnice 2018/851 je pozměňující směrnicí, která mění směrnici 2008/98/ES. Ve směrnici jsou stanoveny minimální požadavky, které musejí být dodrženy při provozu rozšířené odpovědnosti výrobců a dále více ukotvuje pravidla, jak předcházet vzniku odpadů. Členské státy EU mají povinnost přijmout různá opatření, s to k tomu, aby byla docílena podpora trvale udržitelných modelů výroby a spotřeby a zaměřit svoji pozornost na výrobky, z jejichž

materiálu by mohl vzniknout další odpad. V oblasti recyklace komunálních odpadů směrnice má stanoveny následující cíle, a to do roku 2025 musí být recyklováno 55% hmotnosti komunálního odpadu. O pět let později, se procenta navýší o 5 % čili na 60% hmotnosti komunálního odpadu a za dalších pět let znovu o 5 % až se dostaneme na 65 % hmotnosti komunálního odpadu. Směrnice stanovuje i nové podmínky pro nakládání s textilem a nebezpečným odpadem. Členské státy musí od začátku roku 2025 zavést oddělený sběr textilu a nebezpečného odpadu. (Evropská unie, 2018)

2.1 Orgány Evropské unie

Evropská unie má pět nejdůležitějších institucí, a to Evropskou radu (dále jen „ER“), Evropskou komisi (dále jen „EK“), Radu Evropské unie (dále jen „Rada“), Evropský parlament (dále jen „EP“) a Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „SDEU“). Od svého zrodu až po současnost prošly instituce značnými úpravami jako změnou názvů, získáním nových pravomocí a novou legitimitu. Co se týče rozvržení zodpovědností v rámci unijního práva instituce kumulují více funkcí. Legislativní opatření a dohled při jejím uplatňování je gescí komise. Parlament je pověřen kontrolou, spolurozhodováním a navrhuje doporučení. Rada je instituce, která rozhoduje a Soudní dvůr řeší spory. Evropská rada je politickým vrcholným orgánem a stanovuje jak a kam bude směřovat další vývoj unie. (Strejček et al., 2022, str. 93)

2.1.1 Evropská Rada

Evropská Rada neboli Summit je tvořena hlavními představiteli členských států, a to premiéry a prezidenty. Členem summitu je i předseda Evropské komise, mimo jiné se jednání účastní i ministři zahraničních věcí. ER je instituce, která určuje směr, jakým se bude ubírat EU, řeší závažné politické potíže, a je zodpovědná za základní politická opatření. (Janků a Janků, 2010, str. 50)

Sídlem Evropské Rady je Brusel. (Svoboda, 2019, str. 68)

Summit nemá pravomoc schvalovat legislativní akty, ale je oprávněna k tomu, aby přijímala rozhodnutí o budoucím směřování vývoje. Usnesení a deklaráce, které ER vydá, nejsou právně závazné pro členské státy. (Janků a Janků, 2010, str. 50)

2.1.2 Evropská komise

Komise je často nazývána jako „motorem“ celého systému Evropské unie, která se snaží o maximální plnění integračních povinností členských států. Funkční období Komise je pět let a člen může být opakovaně jmenován. Každý členský stát má v Komisi jednoho svého zástupce „komisaře“. V čele Komise je předseda, který je volen EP na návrh ER. Členové Komise zastupují a jednají v zájmu Evropské Unie nikoliv v zájmu vlád svých států. (Svoboda, 2019, str. 83-87)

Evropská komise je považována za nejdůležitější orgán EU. EK má kontrolní pravomoc, řídí a provádí politiky EU, předkládá legislativní návrhy Radě Evropské unie a Evropskému parlamentu, Sestavuje a navrhuje rozpočet Evropské unie a dbá na dodržování smluv a legislativy, které vydala EU. (Strejček et al., 2022, str. 108-110)

2.1.3 Rada Evropské unie

Svoboda (2019, str. 69) říká, že *„Rada vykonává společně s Evropským parlamentem legislativní a rozpočtovou funkci. Vykonává funkce vymezování politik a koordinace v souladu s podmínkami stanovenými Smlouvami.“*

Rada Evropské unie někdy také nazývána Radou ministrů je kolektivním orgánem, který zastupuje a hájí národní zájmy států, které jsou členy Evropské unie. (Strejček et al., 2022, str. 116)

Počet členů je stanoven podle počtu členských států. Zástupce členského státu musí být zmocněn k zastupování svého státu, k hlasování a k výkonu předsednictví. Rada se účastní výběru vhodných členů Komise. Jednání Rady je z části veřejné, kde se rozhoduje o legislativních návrzích a neveřejné, kde se projednávají jiné záležitosti. (Svoboda, 2019, str. 68-70)

V půlročních intervalech probíhá ve všech institucích rotace členských států na pozici předsednictví, a to z toho důvodu, aby bylo docíleno co nejvyšší funkčnosti Rady, ale i celého systému EU. (Janků a Janků, 2010, str. 50)

ER společně s EP jsou legislativními orgány, které přijímají právní akty, ale nenavrhují je. Navrhovat právní akty je záležitostí EK. Rada ale může vyzvat Komisi, aby vypracovala návrh právního aktu, pokud komise odmítne vypracovat návrh právního aktu musí své odmítnutí patřičně zdůvodnit. (Svoboda, 2019, str. 69)

2.1.4 Evropský parlament

Evropský parlament je institucí, která zastupuje zájmy občanů Evropské unie. EP byl dříve pouze poradním orgánem, nakonec se z něj stal legislativní orgán. Každý členský stát může mít 6 až 96 europoslanců v EP. Počet poslanců závisí na velikosti členského státu, pokud je členský stát velký, připadá na jednoho europoslance více občanů, což znamená, že jsou více podporovány státy menší velikosti. (Svoboda, 2019, str. 75)

Evropský parlament tvoří 705 poslanců ze všech členských zemí. Česká republika má 21 europoslanců v EP. Poslanci jsou voleni v rámci voleb v ČR podle toho, za jakou politickou stranu kandidují a v EP se shlukují do skupin podle politického zaměření. (Strejček et al., 2022, str. 126)

Mandát europoslance trvá 5 let a je neodvolatelný. Platí zde i neslučitelnost funkcí, což znamená, že europoslanec nemůže mít poslanecký mandát ve své členské zemi. (Svoboda, 2019, str. 77)

Evropský parlament disponuje rozpočtovou pravomocí což znamená, že společně s Radou rozhoduje o finančních prostředcích. Schválení rozpočtu nesmí být bez souhlasu EP. Další významnou funkcí je kontrolní pravomoc což spočívá v dohledu nad všemi aktivitami Evropské unie, dohlíží nad činností Komise a jiných orgánů. EP mimo jiné má právo schválit předsedu Evropské komise a vyslovit Komisi důvěru. EP může jednotlivé členy Komise odvolat. (Janků, Janků, 2010, str. 54)

2.1.5 Soudní dvůr Evropské unie

Soudní dvůr Evropské unie je to tvořen soudním dvorem a tribunálem. Soudní dvůr je tvořen soudci a generálními advokáty jimž pomáhají další zaměstnanci. Počet soudců je totožný s počtem členských států. Každý členský stát má v soudním dvoře svého soudce. (Svoboda, 2019, str. 188-189)

Součástí Tribunálu nejsou generální advokáti, ale je tvořen pouze soudci. Práce tribunálu je ve formě senátů, které jsou tvořeny třemi až pěti soudci. Nicméně Tribunál může zasednout jako velký senát, který je patnáctičlenný nebo jen jako samosoudce. Soudní dvůr EU není politicky činný. Hlavním zájmem SDEU je, aby byl vnímán mezi evropskými institucemi jako rozhodující orgán, který je korektní a nestranný. (Strejček et al., 2022, str. 139)

2.2 Cirkulární ekonomika

Evropská komise navrhla strategii, jak se postupně bude zavádět cirkulární „oběhová“ ekonomika „hospodářství“ do oběhu. Díky zavedení cirkulárního hospodářství mohou v Evropě vzniknout nová pracovní místa a současně šetřit zdroje a snižovat dopady na životní prostředí. Navržená opatření povedou k tzv. „uzavření“ životního cyklu výrobků díky recyklaci a opětovnému použití výrobků, které budou přínosem jak pro životní prostředí, tak i pro ekonomiku. Díky zavedení cirkulární ekonomiky dojde ke snížení emisí skleníkových plynů a úspora energií díky maximálnímu zhodnocení a využití všech surovin, výrobku a odpadů. Hlavní cíle na následující období: do roku 2030 recyklovat 65 % komunálního odpadu, do roku 2030 recyklovat 75 % obalových odpadů, do téhož roku snížit skládkování až na 10 % objemu veškerého odpadu. (Commission adopts ambitious new Circular Economy Package, ©2015)

V cirkulární ekonomice se nakládání s odpady zaměřuje na obnovu vlastností a hodnot odpadních materiálů, což poskytuje ekonomice velmi kvalitní druhotné zdroje. (Waste management, ©2024).

3 LEGISLATIVA ČESKÉ REPUBLIKY

541/2020 Sb. Zákon o odpadech, jehož hlavním cílem je zajištění ochrany životního prostředí a zdraví lidí na velmi vysoké úrovni a zároveň využití trvale udržitelných přírodních zdrojů. Aby ČR dosáhla cílů odpadového hospodářství je nezbytné předcházet vzniku odpadů a nakládat s nimi podle hierarchie odpadového hospodářství, tak aby byly přijatelné jak z hlediska ekonomiky, tak aby splňovaly sociální únosnost. Což je jen pomyslným krůčkem k přechodu na oběhovou ekonomiku. (Česko, 2020)

Slobodian (2013, s. 32) uvádí, že „*Hlavním cílem zákona je stanovení a dodržování pravidel pro nakládání s odpady.*“

243/2022 Sb. Zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí vychází z právních předpisů vydaných Evropskou unií a stanovuje zásady, jak zamezit vzniku odpadů z vybraných plastových výrobků a zároveň i jak s nimi nakládat. Dále vymezuje normy a závazky producentů u vybraných plastových výrobků, které uvádějí na trh. Mimo jiné upravuje i kompetence správních orgánů při předcházení vzniku odpadu a nakládání s ním z vybraných plastových odpadů. (Česko, 2022)

477/2001 Sb. Zákon o obalech a o změně některých zákonů klade důraz na prevenci, opakované použití, recyklaci a správné fungování autorizovaných obalových společností. Dále definuje působnost správních orgánů ve vztahu k obalům. Hlavním cílem zákona o obalech je co nejvíce snížit objem obalových odpadů, které se nedají dále zpracovat a jsou určeny ke konečnému odstranění. (Česko, 2001)

542/2020 Sb. Zákon o výrobcích s ukončenou životností vychází a navazuje na právní předpisy vydané Evropskou unií a stanovuje podmínky, jak předejít vzniku odpadu z vybraných výrobků a stanovuje normy a závazky producentů při zavedení výrobku na trh. Mimo jiné upravuje i kompetence správních orgánů. (Česko, 2020)

111/2002 Sb. Nařízení vlády, kterým se stanoví výše zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů. Právní předpis přímo říká, jaká bude výše zálohy na určitý druh vratných obalů. Nařízením vlády je přímo podporována recyklace obalů a redukce zátěže na životní prostředí. Nařízení obsahuje přílohu se seznamem, kde jsou jednotlivě vyjmenovány druhy vratných zálohovaných obalů a výše záloh. (Česko, 2002)

Ve vyhlášce č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů) jsou zpracovány příslušné předpisy vydané Evropskou unií a zároveň přímo

navazuje na již použité předpisy Evropské unie. Jednotlivé odpady jsou zařazovány jak podle druhu, tak podle kategorie. (Česko, 2021)

Ve vyhlášce č. 16/2022 Sb., o podrobnostech nakládání s některými výrobky s ukončenou životností, jsou uvedeny podrobnosti, jak správně nakládat s výrobky, které mají ukončenou životnost, mluvíme o odpadních bateriích nebo akumulátorech, odpadních pneumatikách nebo o elektrozařízeních. (Česko, 2022)

3.1 Správní orgány vykonávající státní správu v oblasti odpadového hospodářství

Čtrnáct správních orgánů zajišťuje výkon státní správy v oblasti odpadového hospodářství, a to Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zemědělství, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Ministerstvo zdravotnictví, Krajská hygienická stanice, Česká inspekce životního prostředí, Celní úřady a Generální ředitelství cel, Policie ČR, Krajské, obecní a újezdní úřady, Obecní úřady obcí s rozšířenou působností, Státní fond životního prostředí (Česko, 2020)

3.1.1 Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy, který se přímo zabývá odpady a vším, co je s nimi spojeno. Ministerstvo životního prostředí se tedy zabývá i ochranou ovzduší, ochranou přírody a krajiny, výkonem státní geologické služby, státní ekologickou politikou a ekologickými záležitostmi. Dále je hlavním koordinátorem, který dohlíží na postupy všech ministerstev a dalších orgánů státní správy ČR v oblasti životního prostředí. Ministerstvo je rozhodujícím orgánem při odvoláních proti rozhodnutí vydané inspekcí či krajským úřadem. Dále shromažďuje a zpracovává údaje, které se vkládají do Informačního systému odpadového hospodářství. (Česko, 2020)

3.1.2 Česká inspekce životního prostředí

Odborným dozorovým orgánem státní správy v oblasti životního prostředí je Česká inspekce životního prostředí. Dozoruje, zda jsou dodržovány zákony týkající se životního prostředí v následujících oblastech, a to ochrana ovzduší, ochrana vody, odpadové hospodářství, ochrana přírody a ochrana lesa. (O inspekci, ©2021)

Mezi hlavní činnosti České inspekce životního prostředí v oblasti odpadového hospodářství patří: provádění kontroly a šetření, při kterých se zjišťuje, zda jsou dodržovány platné právní

předpisy. Dále uložení pokut, pokud dojde k porušení stanovených povinností, poté stanovování podmínky a lhůty pro zjednání nápravy protiprávního stavu. Mezi další činnost spadá vydávání stanovisek pro ostatní orgány státní správy, úzká spolupráce s krajskými úřady, Policií ČR, celními orgány, finančními úřady, hygienickými stanicemi a obcemi, kde jim mimo jiné poskytuje odbornou pomoc a kontroluje, zda jsou plněny povinnosti zpětného odběru a povinnost využití odpadu z obalů a dalších povinností, které jsou v souladu se zákonem o obalech. (Odpadové hospodářství, ©2021)

3.1.3 Krajské úřady

Krajský úřad dohlíží na právnické a podnikající fyzické osoby, zda dodržují právní předpisy a rozhodnutí vydané správními orgány. Vede evidenci o vydaných povoleních a rozhodnutích podle zákona o odpadech. Jestliže krajský úřad shledá nedostatky v zařízení, které je určeno ke sběru, skladování, úpravě nebo odstranění odpadů může provoz zařízení omezit či úplně zastavit. (Česko, 2020)

3.1.4 Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

Obecní úřad obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) dohlíží na dodržování právních předpisů a správních orgánů. Vede evidenci o vydaných souhlasů a rozhodnutích podle zákona o odpadech. Jestliže by docházelo k ohrožení nebo poškození životního prostředí a zdraví lidí, nebo by hrozilo riziko úniku škodlivin může odpad zabezpečit nebo zajistit úklid odpadu oprávněnou osobou podle toho o jaký odpad se jedná. (Česko, 2020)

3.1.5 Obecní úřad

Obecní úřad může pouze kontrolovat, zda právnické a podnikající fyzické osoby využívají na základě písemné smlouvy s obcí obecního systému a zda nepodnikající fyzické osoby nakládají s odpady v souladu se zákonem. (Česko, 2020)

3.2 Plány odpadového hospodářství

První plán odpadového hospodářství byl vydán v roce 2003 Ministerstvem životního prostředí, který stanovil cíle a opatření při nakládání s odpady v souladu s udržitelným rozvojem. (Slobodian, 2013, str. 33)

22. prosince 2014 byl vládou schválen Plán odpadového hospodářství České republiky (POH dále jen „POH ČR“) jehož platnost je pro období 2015-2024. POH ČR je klíčovým nástrojem pro řízení odpadového hospodářství v České republice a zároveň i pro realizaci

dlouhodobé strategie odpadového hospodářství. (Plán odpadového hospodářství ČR, ©2024)

POH ČR se skládá ze tří částí, a to z analytické, závazné a směrné. Zpracovává se na období minimálně 10 let. (Česko, 2020)

Kizlink (2007, s. 25) uvádí, že „*Plán odpadového hospodářství ČR klade důraz na rozvoj progresivních ekologických opatření v souladu s trendy Evropské unie.*“

Česká republika jakožto člen Evropské unie je povinna vypracovat POH ČR, což přímo vyplývá ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech.

Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s příslušnými orgány veřejné správy a za účasti veřejnosti vypracuje Plán odpadového hospodářství České republiky, který je v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí. Ministerstvo životního prostředí projednává Návrh POH ČR s jednotlivými kraji, které mají možnost připomínkování dokumentu do 30 dnů od obdržení návrhu.

Vláda České republiky dne 11. května 2022 schválila aktualizaci Plánu odpadového hospodářství ČR s výhledem až do roku 2035 jednalo se o aktualizaci hlavní strategie odpadového hospodářství.

Obrázek 1 Hierarchie odpadového hospodářství v ČR

(Zdroj: Slobodian (2007, s. 32) vlastní zpracování)

Součástí POH ČR je i Program předcházení vzniku odpadů. „*Plán se zaměřuje na upřednostnění způsobů nakládání s odpady podle hierarchie odpadového hospodářství a plnění evropských cílů ve všech oblastech nakládání s odpady.*“ (Plán odpadového hospodářství ČR, ©2024)

Strategické cíle uvedené v Plánu odpadového hospodářství České republiky jsou následující:

1. Prevence vzniku odpadů a snižování jejich produkce.
2. Minimalizace nepříznivých dopadů vzniku a nakládání s odpady na lidské zdraví a životní prostředí.
3. Podpora udržitelného rozvoje společnosti a přechod k cirkulární ekonomice.
4. Maximální využívání odpadů jako náhradu primárních zdrojů. (Česko, 2020)

3.2.1 Plány odpadového hospodářství krajů

Můžeme říct, že plány odpadového hospodářství krajů jsou vnímány jako klíčové strategické dokumenty pro správu odpadů na území jednotlivých krajů. Ve spolupráci veřejnosti a příslušných orgánů veřejné správy vytvořily všechny kraje České republiky své vlastní plány odpadového hospodářství pro oblasti, které spravují. (Česko, 2020)

Plány musejí být v souladu se závaznými částmi Plánu odpadového hospodářství Česká republika a jejími případnými změnami. (Plán odpadového hospodářství krajů, ©2024)

Skládají se z analytické, koncepční a směrné části. V koncepční části jsou definovány cíle, zásady a opatření v oblasti odpadového hospodářství, zatímco ve směrné části jsou definovány potřebná zařízení pro nakládání s odpady a další záměry. (Česko, 2020)

Územně plánovací dokumentace kraje a obcí využívá výše uvedené plány jako podklad. POH krajů jsou platné minimálně po dobu 10 let a mění se pouze v případě zásadních změn podmínek, na základě, kterých byly POH vytvořeny. Plnění stanovených cílů v POH se vyhodnocuje vždy v intervalu dvou let. (Plán odpadového hospodářství krajů, ©2024)

3.2.2 Plán odpadového hospodářství obcí

Pokud obec za rok vyprodukuje více než 10 tun nebezpečného odpadu nebo nad 1000 tun ostatních odpadů, je povinna vypracovat Plán odpadového hospodářství na území města. Plán odpadového hospodářství obcí musí stejně jako Plán odpadového hospodářství krajů splnit závaznou část, která je dána Plánem odpadového hospodářství ČR. Platnost POH obcí by měla být minimálně po dobu 5 let. (Česko, 2020)

4 NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM

Každý druh odpadu je možno zpracovat různými způsoby, každý způsob má své výhody i nevýhody. Z toho důvodu je proto nezbytné zvolit způsob, který je optimální řešením z hlediska ochrany životního prostředí a z ekonomického hlediska. (Voštová a kolektiv, 2009, s.112)

Způsoby, kterými se nakládá s odpady:

▪ Recyklace odpadů

WORREL a REUTER (2014, str. 10) uvádí, že „*Recycling has a key role to play in a resource efficient economy.*“

Recyklace neboli opětovné vrácení do výrobního procesu vychází z anglického slova recycling. Recyklace je proces, při kterém se znovu zpracovává odpad na výrobky, materiály či látky pro původní nebo úplně nové účely využití, včetně přeměny organických materiálů. (Recyklace, ©2024)

WORREL a REUTER (2014, str. 10) uvádí, že „*Recycling is the reprocessing of recovered materials at the end of product life, returning them into the supply chain. Recycled material may also be called „secondary“ in contrast to „primary“ material that is extracted from the environment. Hence primary and secondary in the context of recycling do not express a difference in quality.*“

Obec, která recykluje snižuje množství odpadů na svém území, jenž by byl uložen na skládce odpadů, tím pádem se i obci snižují náklady. Díky recyklaci mohou být sníženy poplatky za odvoz odpadů, a hlavně dochází k úspoře surovina a zabraňuje se nárůstu dalších skládek. (Šťastná, 2007, s. 89)

▪ Biologické zpracování odpadů

Biologické zpracování odpadů neboli kompostování je proces, který umožňuje zhodnotit organický odpad a ničí patogenní organismy v odpadech. Jedná se o způsob, při kterém z biologicky rozložitelných odpadů dochází k výrobě organického hnojiva neboli kompostu. Kompostovat je možno veškerý biologicky rozložitelný materiál. Hlavní surovinou může být komunální odpad či jednotlivé separované frakce, jako jsou např. parkové odpady, zbytky potravin nebo odpady z vybraných průmyslových odvětví. Hlavním cílem kompostování je rozložení biologicky rozložitelné složky suroviny za řízených podmínek na výsledný produkt, který můžeme používat a skladovat bez jakéhokoliv škodlivého dopadu na životní prostředí. (Kuraš,2014, s. 210-211)

Bioodpad neboli biologicky rozložitelný odpad podle zákona o odpadech nesmí být vyvážen na skládku bez předchozí úpravy. Z toho důvodu města a obce budují kompostárny a dále zkompostovaný bioodpad používají jako hnojivo. (Šťastná, 2007, s. 55)

Složitost kompostovacích systémů je různá. Ať už mluvíme o jednoduchém kompostování, kterým se myslí kompostování v řádcích či na hromadách až po složitější kompostování, které se provádí v uzavřených stavbách (kompostárnách) nebo pomocí systému nádob (kompostérů), ve kterých můžeme regulovat teplotu, vlhkost a přísun kyslíku. (Kuraš, 2014, s. 211)

▪ Skládkování odpadů

Dalším ze způsobů odstraňování odpadů je skládkování, odpady jsou plánovitě zaváženy na skládku, hutněny a pravidelně překrývány inertním materiálem, jako je např. zemina, kamenivo, písek, struska a beton. (Kuraš, 2014, s. 260) Rozlišujeme 3 základní skupiny skládek podle vlastností skládkovaných odpadů, a to skládky inertního odpadu, kde se skladuje suť, stavební odpady, výkopová zemina a podobné materiály. Dále skládky ostatního odpadu, na nichž se skládkují komunální odpady i některé průmyslové odpady a jsou více zabezpečené než skládky inertního odpadu. Posledním skupinou jsou skládky nebezpečného odpadu, které mají nejvyšší stupeň zabezpečení, před uložením na skládku se nebezpečný odpad ještě zpracovává. (Šťastná, 2007, s. 90)

▪ Tepelné zpracování odpadů

Voštová a kolektiv (2009, s. 126) uvádí, že „*Cílem spalování odpadů je snížit množství organických kontaminantů v odpadech, omezit celkové množství odpadů (a tím i zaplnění skládek) a zakoncentrovat těžké kovy v zachycovaném popílku.*“

V hustě obydlených oblastech, kde je nedostatek dostupné půdy pro skládkování odpadů je vhodným procesem při nakládání s odpady spalování odpadů. (Kuraš, 2014, s. 172)

Kizling (2014, s. 104) uvádí, že „*Spalovny odpadů představují důležitou skupinu zařízení odpadového hospodářství, ale na druhé straně jsou také vážným zdrojem znečištění ovzduší.*“

Česká republika si stanovila cíle pro komunální odpady v následujících letech následovně:

1. Zvýšení úrovně přípravy k opětovnému použití a úrovně recyklace komunálních odpadů nejméně na 55 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky do roku 2025.
2. Zvýšení úrovně přípravy k opětovnému použití a úrovně recyklace komunálních odpadů nejméně na 60 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky do roku 2030.
3. Zvýšení úrovně přípravy k opětovnému použití a úrovně recyklace komunálních odpadů nejméně na 65 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky do roku 2035.
4. Odstranění uložení na skládku v roce 2035 a v letech následujících nejvýše 10 % z celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky.
5. Energetické využití v roce 2035 a v letech následujících nejvýše 25 % z celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky. (Česko, 2020)

4.1 Nakládání s komunálním odpadem v obci

„Stejně jako je vlas přijatelný, dokud ho mám na hlavě, ale nikoli v polévce nebo s mnoha dalšími kolegy na podlaze sprchového koutu, přestávají být kusy polystyrénu z IKEA, použité čajové pytlíky a staré noviny moje zodpovědnost, pokud jsem je odnesl z domu a uložil tam, kde mi to nařizuje obecní úřad. Ovšem ze stejného důvodu v tu chvíli přestávají být mým vlastnictvím.“ (Eriksen, 2015, s.17)

Podle Kuraše (2008, s.52) je obec, na jejímž území vzniká komunální odpad hlavním původcem. Mluvíme tedy o odpadech, které jsou původem z nepodnikatelské činnosti fyzických osob. V momentě, kdy fyzická osoba odpady odloží na místa k tomu určenému se stává obec původcem a zároveň i vlastníkem těchto odpadů.

Podle zákona č. 541/2020 Sb, o odpadech, je obec povinna zajistit příjem veškerého komunálního odpadu, který vzniknul na jejím území od nepodnikajících fyzických osob a musí vymezit místa určená k oddělenému soustředování komunálního odpadu. Nebezpečné odpady, papír, plasty, sklo, kovy, biologický odpad jedlé oleje a tuky patří mezi frakce komunálního odpadu, které musejí být sbírány odděleně ať už prostřednictvím sběrných nádob na tříděný odpad (kontejnery) či pytlovým způsobem sběru nebo v rámci sběrného

dvora, kde jsou přesně určena místa pro odkládání jednotlivých složek komunálního odpadu. (Česko, 2020)

4.1.1 Sběr a třídění odpadů

Sběr a třídění odpadů jdou spolu ruku v ruce. Obce mají v kompetenci sběr tříděného odpadu, z toho důvodu se můžeme setkat v jednotlivých obcích s různými systémy třídění odpadu.

Kizlink (2007, s.21) uvádí že „*Třídění je oddělování jednotlivých druhů odpadů podle stejného složení, vlastností a kategorie podle Kategorie odpadů.*“

▪ **Kontejnery na tříděný odpad**

V systému nakládání s odpady hrají klíčovou roli kontejnery na tříděný odpad. Kontejnery na tříděný odpad mohou být objemově, tvarově i co se týče použitého materiálu různé. Kontejnery jsou většinou opatřeny nálepkou, kde jsou uvedeny informace o surovinách, které se smějí uložit do nádoby k tomu určené. (Jak třídít odpady z domácností?, ©2024)

Každá komodita má stanovenou barvu kontejneru, a to následovně: **kontejner modré barvy** je určen pro sběr papírových odpadů jako jsou noviny, rozložené krabice a kartony, časopisy a ostatní papírové materiály. **Kontejner zelené barvy** je určen pro odkládání veškerého barevného obalového skla konkrétně nápojových láhví bez kovových či plastových uzávěrů a tabulové sklo. **Kontejner bílé barvy** je určen pro sběr veškerého bílého obalového skla, jako jsou nápojové lahve z čirého skla bez kovových či plastových uzávěrů. (Krátce o třídění, ©2024)

Kontejner žluté barvy je určen ke sběru výrobků, které jsou vyrobeny z plastu jako plastové nádoby a lahve a PET lahve, kelímky a krabičky od potravin, sáčky a folie. **Kontejner oranžové barvy** je určen pro odkládání nápojových kartonů jako jsou krabice od džusů a mléčných výrobků. **Kontejner šedé barvy** je určen pro drobnější kovový odpad jako například plechovky od potravin, konzervy,lobal, šroubky atd. **Kontejner hnědé barvy** je určen pro sběr biologického odpadu neboli bioodpadu, kam patří zbytky jídel rostlinného původu, zbytky ovoce a zeleniny, květiny, kávový odpad, čajové sáčky, tráva a plevel. (Jak třídít odpady z domácností?, ©2024)

▪ **Sběrné dvory**

Šťastná (2007, s.116) uvádí, že sběrný dvůr je místo, které je primárně určeno k přijímání a následnému zpracování odpadů, které se nevejdou do běžných nádob (kontejnerů) určených

pro komunální odpad, nebo se jedná o nebezpečné odpady, které se nesmí vyhazovat do běžného odpadu. Obec je ve valné většině zřizovatelem i provozovatelem sběrného dvora.

V zákonu č. 541/2020 Sb, o odpadech je uvedeno následující, jestliže obec si vymezí sběrný dvůr jako místo pro odkládání odpadů, k provozování sběrného dvora musí mít obec povolení od krajského úřadu. (Česko, 2020)

Zřídít sběrný dvůr by na svém území měla každá obec, která má více než 2000 obyvatel. Občané města využívají služby sběrného dvora většinou bezplatně, výjimkou může být zpoplatnění za odložení pneumatik nebo přivezení velkého množství stavební suti. (Šťastná, 2007, s. 75-76)

Obec vždy určuje podmínky provozu konkrétního sběrného dvora a zároveň jaký druh odpadu může být odložen ve sběrném dvoře. Je důležité si předem zjistit, zda sběrný dvůr přijímá odpad, který chceme odevzdat. Můžeme zde uložit různé druhy odpadu ať už se jedná o velkoobjemový, nebezpečný či komunální, jako např. starý nábytek a koberce, železný šrot, nebezpečné odpady z domácností, pneumatiky, stavební a demoliční odpad (v omezeném množství), větve, listí a další zelený odpad ze zahrad, plast, papír, sklo, kovy, nápojový karton, elektrické spotřebiče, zářivky, baterie, jedlé tuky a oleje atd. Jestliže není na území obce sběrný dvůr nebo sběrné místo je obec povinna zajistit dvakrát do roka tzv. mobilní sběr odpadu. (DALŠÍ ODPADY – SBĚRNÝ DVŮR – VŠE, CO JSTE CHTĚLI VĚDĚT..., ©2018)

4.1.2 Společnosti zabývající se sběrem odpadů a plnění povinností zpětného odběru

ASEKOL a ELEKTROWIN jsou neziskově hospodařící společnosti, které se zabývají systémem zpětného odběru elektrozařízení. Zajišťují sběr, dopravu a recyklaci vysloužilých elektrospotřebičů včetně financování celého systému. (O společnosti ASEKOL, o společnosti ELEKTROWIN, ©2024)

Obrázek 2 Logo společnosti
ELEKTROWIN

Obrázek 3 Logo společnosti
ASEKOL

ECOBAT s.r.o. je neziskově hospodařící organizace, která zajišťuje zpětný odběr a recyklaci všech typů odpadních baterií od monočlánků přes baterie z elektrokol, AKU náradí nebo fotovoltaických systémů až po autobaterie a baterie z elektromobilů. (O společnosti ECOBAT, ©2024)

Obrázek 4 Logo společnosti ECOBAT

„Společnost EKO-KOM se zabývá provozem systému třídění a využití odpadu. V rámci své činnosti se stará o třídění a recyklaci plastů, skla, papíru, nápojových kartonů, kovů a dalších využitelných materiálů. Sběrná síť je v současné době tvořena více než 678 000 barevných nádob na tříděný odpad. Je doplněna pytlovým sběrem a dalšími způsoby sběru jako jsou sběrné dvory, sběrná střediska a výkupny.“ (O společnosti a systému EKO-KOM, ©2024)

Obrázek 5 Soubor činností společnosti – System „EKO-KOM“

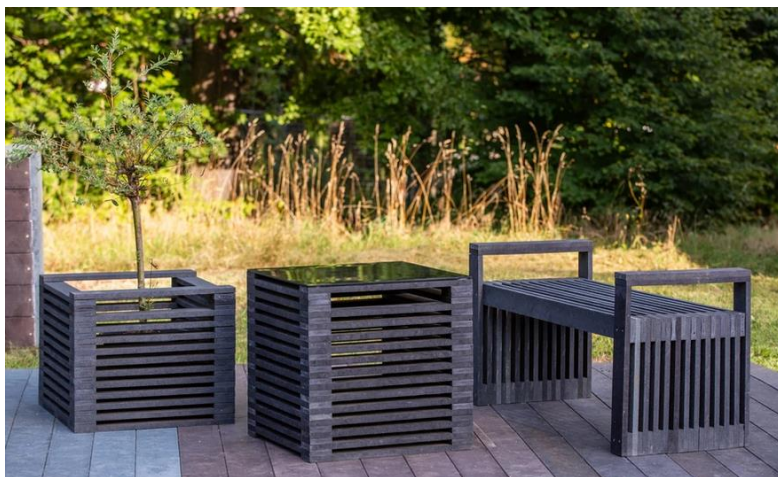
Zdroj: ekokom.cz

„Akciová společnost NEVAJGLUJ a.s. byla založena za účelem provozování kolektivního systému pro plnění povinností pro tabákové výrobky s filtry a filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky podle zákona č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí (také tzv. zákon o jednorázových plastech). Zakladateli jsou významné firmy tabákového průmyslu působící v ČR, na které se vztahují povinnosti dané zákonem.“ (O společnosti, ©2024)

Obrázek 6 Logo společnosti
NEVAJGLUJ a.s.

Hlavní náplní společnosti DIMATEX CS spol. s r.o. je sběr a recyklace textilu a v neposlední řadě výroba čistících hadrů a textilní kompozit RETEXTIL®. (Mobiliář, ©2020)

Obrázek 7 Mobiliář – venkovní nábytek z textilního kompozitu RETEXTIL Zdroj: www.dimatex.cz

Na obrázku můžeme vidět venkovní nábytek, který je složen z 95 % recyklovatelného materiálu – textil, plast. RETEXTIL je vhodná bezúdržbová alternativa dřeva. Materiál je odolný vůči vlhkosti, vodě i nízkým teplotám.

4.1.3 Financování nakládání s komunálním odpadem

▪ Poplatky za svoz a likvidaci komunálního odpadu

Právní úprava zpoplatnění je sjednocena v zákoně č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích

Poplatky za komunální odpad jsou následující:

1. **Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství (§10e a násl.)** Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství činí nejvýše 1200 Kč.
2. **Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci (§ 10i a násl.)**

Subjektem poplatku, tedy poplatníkem, je fyzická osoba, která má v nemovité věci bydliště (rozhodující je faktický stav, nikoliv trvalý pobyt), anebo vlastník nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba. Plátcem je pak vlastník nemovité věci, anebo společenství vlastníků jednotek.

Základem poplatku je:

- a) Hmotnost odpadu odloženého z nemovité věci;
- b) Objem odpadu odloženého z nemovité věci;
- c) Kapacita soustředovacích prostředků pro nemovitou věc (kapacita nádoby v závislosti na počtu svozů).

Kapacita soustředovacích prostředků pro nemovitou věc: Maximální sazba poplatku činí **1 Kč/litr**. Obec u tohoto poplatku může zavést i tzv. minimální základ dílčího poplatku až do výše 60 litrů za dílčí období (zákon stanovuje kalendářní měsíc). (Česko, 2020)

▪ **Dotační výzvy týkající se odpadového hospodářství**

Operační program Životní prostředí 2021–2027 spolufinancovaný Evropskou unií nabízí dotační tituly přímo zabývající se Odpadovým hospodářstvím. K datu 08.03.2024 jsou vyhlášeny 4 dotační výzvy, a to „16. výzva – Rekultivace starých skládek“, „55. výzva – Svoz a zpracování odpadu“, „61. výzva – Energetické využívání odpadů“ a „62. výzva – Chemická recyklace odpadů.“ V průběhu roku můžou být zveřejněny další dotační výzvy, které se týkají odpadů a jsou uvedeny v níže přiložené tabulce. (Nabídka dotací, ©2024)

Tabulka 2 Dotační výzvy z Operačního programu Životní prostředí (Zdroj: opzp.cz, vlastní zpracování)

1.5.1 Kompostéry pro předcházení vzniku komunálních odpadů
1.5.10 Chemická recyklace odpadů
1.5.11 Sběr a nakládání s nebezpečnými odpady
1.5.2 RE-USE centra, prevence vzniku textilního a oděvního odpadu
1.5.3 Infrastruktura potravinových bank

1.5.4	Prevence vzniku odpadů z jednorázového nádobí nebo jednorázových obalů
1.5.5	Sběrné dvory, systém odděleného sběru/svozu, door-to-door a PAYT systémy
1.5.6	Třídící a dotřídňovací systémy pro separaci ostatních odpadů
1.5.7	Zařízení pro úpravu a zpracování čistírenských odpadních kalů z čistíren odpadních vod
1.5.8	Materiálové využití odpadů
1.5.9	Energetické využití odpadů včetně bioplynových stanic

5 SHRNU TÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

Teoretická část práce je zaměřena na vymezení důležitých pojmů k vypracování praktické části práce. V teoretické části byl čtenář seznámen s pojmem odpadového hospodářství a vše kolem něj. Po vymezení pojmu se práce zaměřuje na historii odpadového hospodářství, dělení odpadů, evidenci ohlašování, předcházení vzniku odpadu. Další dvě kapitoly jsou zaměřeny na legislativní úpravu odpadového hospodářství.

V kapitole dvě je vymezena legislativa Evropské unie a v podkapitolách jsou uvedeny orgány EU a jejich pravomoci a cirkulární ekonomika. Kapitola tři se zabývá právní úpravou České republiky a jejími správními orgány, které vykonávají státní správu v oblasti odpadového hospodářství a plány odpadového hospodářství. V poslední kapitole je uvedeno, jak nakládat a financovat s komunálním odpadem.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 CHARAKTERISTIKA MĚSTA SLAVIČÍN

Podle administrativního členění je město Slavičín součástí NUTS II Střední Morava, které spadá pod Zlínský kraj, okres Zlín a dále spadá pod Obec s rozšířenou působností Luhačovice. Město Slavičín je obcí s pověřeným obecním úřadem. Pod obec s pověřeným obecním úřadem územně spadají následující obce, a to Petruvka, Rudimov, Šanov, Lipová a Bohuslavice nad Vlárí. Mimo jiné město Slavičín má 3 místní části – Nevšovou, Divnice a Hrádek na Vlárské dráze. (Strategie Chytrý Slavičín 2022-2030, ©2021)

Město Slavičín vlastní městské muzeum, které se pyšní rozsáhlou sbírkou z letecké bitvy Nad Bílými Karpaty, dále vlastní Městské Informační centrum a Městskou knihovnu, která má v každé místní části svoji pobočku.

Slavičín se proslavil rozvojem obuvnického průmyslu zejména rodinou Pivečků a strojírenstvím. I dnes tu působí mnoho podnikavých lidí v různých oblastech. Na erb města Slavičín je vyobrazena vyčíněná kůže a ozubené kolo jako symbol dvou oborů, které měly ve městě v minulosti velké zastoupení. (Turistické informace, ©2000-2024)

Hlavními dominantami Slavičina jsou kostel sv. Vojtěcha a sv. Cecílie a Zámek Wichterle, který je v soukromém vlastnictví.

Obrázek 9 Zámek Wichterle Slavičín
(Zdroj: město Slavičín)

Obrázek 8 Kostel sv.
Vojtěcha a sv. Cecílie ve
Slavičíně
(Zdroj: město Slavičín)

Město uděluje každoročně i **Cenu města Slavičín**, o udělení Ceny rozhoduje Zastupitelstvo města Slavičín, nositelem Ceny může být osoba, která nějakým významným způsobem šířila

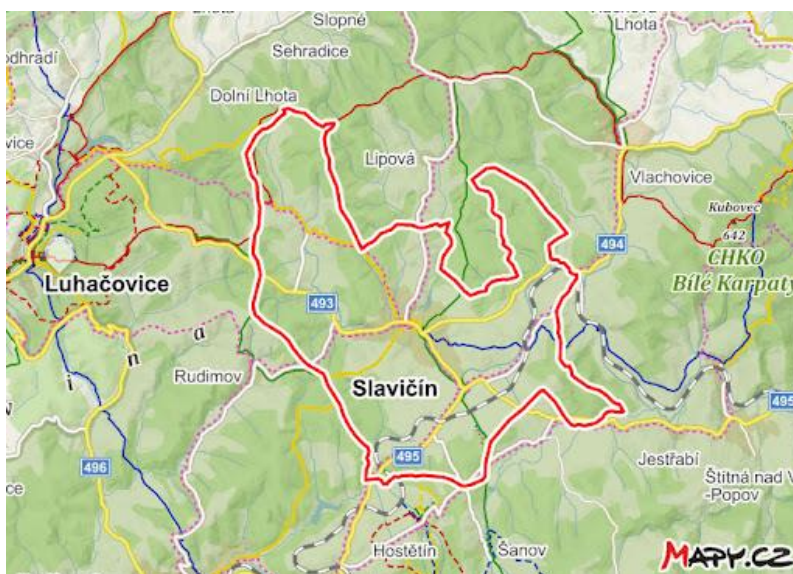
či šíří dobré jméno města či ovlivnila významným způsobem dění ve městě. (Statut Ceny města Slavičín, ©2024)

Město Slavičín v roce 2023 získalo 1. místo jako „Zelená obec roku s počtem obyvatel nad 1 000“, dále získalo 1. místo jako „Inspirativní region díky projekt RE-USE centra Cirkula“.

6.1 Území a obyvatelstvo

Slavičín je město na pomezí jižního Valašska a Luhačovického Zálesí s více než 6 000 obyvateli. (Úvodní strana, ©2000-2024)

Slavičín disponuje rozlohou 3 360 ha (33,6 km²) a leží v nadmořské výšce 353 m. n. m. Město Slavičín leží ve Zlínském kraji a je vzdáleno od krajského města Zlín asi 34 km. Disponuje rozlohou 3 360 ha (33,6 km²) a leží v nadmořské výšce 353 m. n. m. Městem protéká potok Říka, který se na hranici města z východní strany vlévá do řeky Vlára. (Strategie Chytrý Slavičín 2022-2030, ©2021)

Obrázek 10 Mapa území Slavičína

(Zdroj: www.mapy.cz)

Na území města je několik vzdělávacích zařízení jako Základní škola Slavičín – Vlára, Základní škola Malé Pole, dále Základní škola praktická a Základní škola Speciální, Gymnázium Jana Pivečky a Střední odborná škola Slavičín, Základní umělecká škola, Mateřská škola Slavičín a Dům dětí a mládeže.

Z demografického hlediska město Slavičín zaznamenává v některých letech nárůst, ale i pokles počtu obyvatel. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že zde žije více žen než mužů.

Hlavním dopadem na počet obyvatelstva je stěhování obyvatel do větších měst za prací, nedostatek míst pro děti v mateřských školách a nedostačující možnosti bydlení mladých rodin. V minulosti zde vznikla nová lokalita určená k zástavbě, ale ta nenabízí možnost rozšíření lokality.

Tabulka 3 Demografické členění obyvatel města Slavičína v letech 2019-2024

rok	muži	ženy	celkem
2019	2 884	3 037	5 921
2020	2 948	3 042	5 990
2021	2 967	3 078	6 045
2022	2 958	3 142	6 100
2023	3 007	3 145	6 152
2024	2 998	3 095	6 093

7 STRATEGICKÉ A LEGISLATIVNÍ DOKUMENTY V ÚZEMÍ

Město Slavičín vydalo pro své území dvě Obecně závazné vyhlášky týkající se odpadů (dále jen „OZV“), a to **Obecně závaznou vyhlášku o stanovení obecního systému odpadového hospodářství** a **Obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci**.

7.1 Obecně závazné vyhlášky vydané pro území města Slavičín

OZV o stanovení obecního systému odpadového hospodářství byla schválena Zastupitelstvem města Slavičín dne 21.12.2022 s účinností od 01.01.2023. Právní předpis města stanovuje, jak nakládat s odpady na území města Slavičín. Uvádí, jak funguje systém sběru, shromažďování, třídění a samotné odstranění komunálního odpadu a jak nakládat s nebezpečnými složkami komunálního odpadu, dále jak nakládat s objemným, stavebním a demoličním odpadem. Jednotlivé složky komunálního odpadu jako biologické odpady rostlinného původu, papír, plasty včetně PET lahví, nápojové kartony, barevné a bílé sklo, kovy, jedlé oleje a tuky, objemný odpady, nebezpečné odpady, textil a směsný komunální odpad jsou separačně sbírány do přesně stanovených sběrných nádob a pytlů a na místě k tomu určeném jako jsou například kontejnerová hnízda.

Sběrné nádoby jsou rozlišeny barevně podle druhu odpadu, a to **biologické odpady rostlinného původu** – pytle v hnědé barvě, **papír** – sběrné nádoby a pytle v modré barvě, **plasty včetně PET lahví** – sběrné nádoby a pytle ve žluté barvě, **nápojové kartony** – pytle v oranžové barvě a žluté sběrné nádoby, **barevné sklo** – sběrné nádoby zelené barvy, **bílé sklo** – sběrné nádoby v bílé barvě, **kovy** – šedo – černé sběrné nádoby a **textil** – sběrné nádoby v barvě červené nebo bílé. (OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA MĚSTA SLAVIČÍN o stanovení obecního systému odpadového hospodářství, © 2022)

OZV o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci byla schválena na zasedání Zastupitelstva města Slavičín dne 13. prosince 2023 s účinností od 01.01.2024. Tímto právním předpisem město na svém katastrálním území stanovuje poplatek za odložení směsného komunálního odpadu, který je platný pro byt, rodinný dům či stavbu, která je určena na rodinnou rekreaci. Poplatek je vždy vybírán od 1. ledna do 28. února příslušného kalendářního roku městským úřadem, jelikož je správcem poplatku.

Výpočet poplatku vychází ze součtu dílčích poplatků za každý kalendářní měsíc, pokud poplatník měl bydliště v nemovité věci na území města či v nemovité věci neměl během

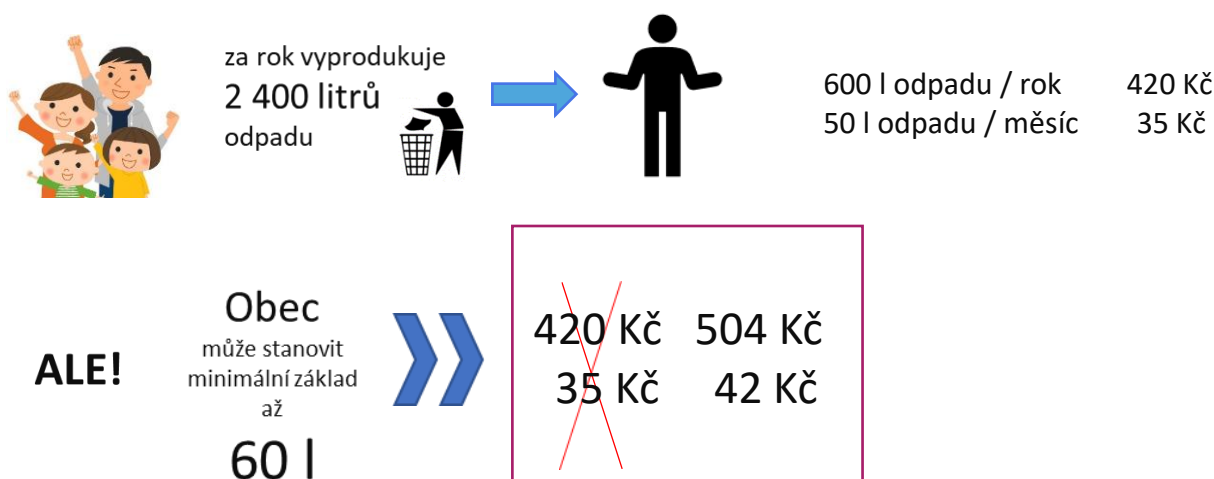
kalendářního roku bydliště je poplatníkem vlastník nemovité věci. Výše poplatku závisí na četnosti svozu v závislosti na velikosti nádoby na odpad. Rozlišujeme týdenní, čtrnáctidenní a měsíční svoz, velikosti nádob 120, 240 a 1100 litrů. Aby město dosáhlo spravedlivého systému předpokládá, že každý občan Slavičína vyprodukuje za měsíc 60 litrů odpadu. Avšak pokud žije v domácnosti pouze jedna osoba může využít možnosti tzv. pytlového svozu, kdy si zaplatí 60 l/měsíc a k tomu dostane příslušný počet pytlů v odpovídající velikosti a známkou, kterou umístí na pytel, aby bylo zřejmé že nedochází ke zneužití systému. Minimální základ dílčího poplatku je 0,7 Kč/litr/měsíc. Poplatek za kalendářní měsíc vychází ze součinu základu dílčího poplatku, který je zaokrouhlen na celé litry nahoru a sazby pro výše zmíněný základ. (OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA MĚSTA SLAVIČÍN o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, © 2023)

Minimální základ dílčího poplatku – základní sazba poplatku je 0,7 Kč/litr/měsíc

4členná rodina

Jeden člen vyprodukuje

Poplatek za 1 člena

Obrázek 11 Minimální základ dílčího poplatku (vlastní zpracování)

Pokud obec zavede minimální dílčí základ, měl by její systém odpadového hospodářství reálně umožňovat plátcí (poplatníkovi) využití takovéto varianty; při stanovení minimálního dílčího základu 60 l by tak měl mít plátcé (poplatník) možnost využít i variantu svozu 60 l za měsíc (formou pytlového sběru). (Česko, 2020)

Sazba poplatku v návaznosti na frekvenci svozu a kapacitu nádob

Sazba poplatku musí být stanovena tak, aby bylo zajištěno rovné postavení poplatníků, tj. jednotlivě bez ohledu na velikost sběrné nádoby či frekvenci svozu. Vždy musí být

stanovena jednotná sazba poplatku, tj. nelze stanovit odlišnou sazbu např. pro odpad produkovaný v domě a v bytě.

Placení poplatku „předem“, tj. v průběhu kalendářního roku

Pokud je stanoven základ poplatku podle kapacity soustředovacích prostředků, lze v takovém případě připustit stanovení splatnosti i během roku; doporučuje se však splatnost stanovit až po uplynutí celého poplatkového období, případně v několika splátkách za uplynulé části roku (čtvrtletní či pololetní splatnost). (Česko, 2020)

7.2 Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje

Zlínský kraj má zpracován Plán odpadového hospodářství na období 2016–2025, který je v souladu s Plánem odpadového hospodářství České republiky a směrnicí vydanou Evropským parlamentem a Radou 2008/98/ES. Plán odpadového hospodářství je důležitým podkladem pro tvorbu Plánu odpadového hospodářství obcí, mluvíme-li o obcích které leží na Vsetínsku, Zlínsku, Uherskohradištsku a Kroměřížsku. Plán je členěn do třech částí, a to na analytickou, závaznou a směrnou část. (Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje 2016-2025, ©2016)

Zlínský kraj má ve svém plánu stanoveny cíle a opatření, kterých by chtěl dosáhnout v rámci celého svého území. V oblasti **komunálních odpadů** jsou stanoveny cíle jako podpora odděleného sběru zejména pro odpady typu plasty, papír, sklo, kovy a biologicky rozložitelný odpad. Zvýšit úroveň v přípravné fázi u odpadů jako plast, sklo, papír, kovy, které pocházejí z domácností, případně i odpady jiného typu, jestliže jsou podobné odpadům produkovaným z domácností, které jsou určeny k opětovnému použití a recyklaci.

Cílové hodnoty:

46 % hmotnostních do roku 2016

48 % hmotnostních do roku 2018

50 % hmotnostních do roku 2020 (Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje 2016-2025, ©2016)

Co se týče **směsného komunálního odpadu** hlavním cílem je energetické využití v souladu s legislativou a v zařízeních k tomu určených. (Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje 2016-2025, ©2016)

7.3 Plán odpadového hospodářství města Slavičín

Plán odpadového hospodářství musejí mít obce, které vyprodukují ročně více než 10 tun nebezpečného odpadu nebo nad 1000 tun ostatních odpadů. Město Slavičín vyprodukuje ročně méně než 10 tun nebezpečného odpadu, ale vyprodukuje více než 1 000 tun ostatních odpadů, tak se jej tahle podmínka týká. Plán odpadového hospodářství byl vypracován na období 2016-2026.

Město Slavičín ve svém POH přijímá zásady pro předcházení vzniku odpadu a nakládání s odpady, které jsou v souladu s plněním POH ČR a POH ZK:

- 1) Řídit se určitou hierarchií při nakládání s odpady v následujícím pořadí: předcházení vzniku odpadu, přípravnou fází k opětovnému využití odpadu, recyklací a jiným využitím jako například energetickým a poslední možností, jak nakládat s odpadem při jeho odstranění, které musí být v souladu s legislativou a nesmí ohrozit lidské zdraví a životní prostředí;
- 2) Podílet se na přípravě k opětovnému použití a recyklaci odpadů;
- 3) Hledat alternativy při nakládání s odpady, kdy jsou využívány odpady jako hlavním zdroj surovin místo přírodních surovin;
- 4) Nepodílet se na zakládání nových skládek odpadu;
- 5) Nepodílet se na skládkování a spalování materiálů, které mohou být recyklovány.
- 6) Jestliže se řídíme hierarchií odpadového hospodářství je nutno respektovat zásadu opatrnosti a předcházet nežádoucím vlivům na životní prostředí a zdraví lidí, které jsou spojeny odpadovým hospodářstvím;
- 7) Pokud se řídíme hierarchií odpadového hospodářství je potřeba uvážit princip udržitelnosti, hospodářské udržitelnosti a technické proveditelnosti.
- 8) Jestliže se řídíme hierarchií odpadového hospodářství je nutné zabezpečit ochranu životního prostředí, zdroj surovin, lidské zdraví s ohledem na sociální a ekonomické dopady. (Plán odpadového hospodářství města Slavičín 2016-2026, © 2017)

8 NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM NA ÚZEMÍ MĚSTA SLAVIČÍN

Město Slavičín vychází z OZV o stanovení obecního systému odpadového hospodářství. Město Slavičín využívá systému třídění, kdy se separačně oddělují různé druhy komunálního odpadu jako plast, papír, nápojový karton, kovy, textil, sklo, nebezpečné složky komunálního dopadu, elektroodpad, objemný odpad a biologicky rozložitelný odpad. Informace o vyprodukovaném množství odpadů je blíže rozvedeno v kapitole č. 9. Na svém území má vybudovaných 52 kontejnerových míst.

Kovové odpady a textil se odevzdávají do červených a šedých nádob, které jsou rozmístěny v kontejnerových místech na území města nebo přímo na sběrném dvoře. Textil se odkládá do nádob, které dodává společnost DIMATEX CS, jež mimo jiné zajišťuje i svoz textilu k dalšímu využití.

Obrázek 12 Nádobu určené k odkládání textilu a elektrozařízení (zdroj: vlastní)

Biologicky rozložitelný odpad neboli bioodpad by měl být zpracován pomocí kompostování. Město Slavičín zajistilo pro každou rodinu kompostér, do kterého by se všechen bioodpad, který rodina vyprodukuje měl umístit. Dále je zde možnost zakoupení hnědých pytlů, které jsou svázeny v uvedeném časovém intervalu, který je zveřejňován na webových stránkách města i ve zpravodaji. Pro sídliště Malé Pole je vybudován komunitní kompostér do kterého, mohou obyvatelé sídliště bioodpad umístit.

Obrázek 13 Komunitní kompostér na sídlišti Malé Pole (zdroj: vlastní)

Nebezpečný a objemný odpad mají možnost obyvatelé, kteří mají trvalé bydliště na území města bezplatně odložit objemný odpad je možno odložit přímo do RE-USE centra Cirkula k dalšímu využití nebo na sběrném dvoře v areálu společnosti Služby města Slavičína. Nebezpečný odpad je možno odložit ve sběrném dvoře.

Elektroodpad se odevzdává do nádob k tomu určených, které jsou rozmístěny na území města nebo na sběrném dvoře. Svoz elektroodpadu zajišťují společnosti ASEKOL a.s., ELEKTROWIN a ECOBAT.

Směsný komunální odpad mají občané možnost shromažďovat do nádob o objemu 120, 240 a 1100 litrů. Svoz směsného komunálního odpadu zajišťují Služby města Slavičína s.r.o. Četnost svozů je v týdenních, čtrnáctidenních a měsíčních intervalech. Na veřejných prostranstvích jsou umístěny odpadkové koše, které slouží k odložení drobného směsného odpadu.

Sklo, papír, nápojový karton, plast, drobné elektro a textil mají občané možnost odložit do barevných kontejnerů k tomu přesně určených. Kontejnery jsou umístěny pomocí kontejnerových hnízd na území města.

Obrázek 14 Kontejnerové hnízdo (zdroj: vlastní)

8.1 Zařízení a organizace na území města, které se zabývají odpadovým hospodářstvím

8.1.1 Služby města Slavičína, s.r.o.

Služby města Slavičína, s. r.o. jsou společností, kterou založilo město Slavičín v roce 1999. Zajišťují správu hřbitova, údržbu veřejné zeleně a komunikací, jsou provozovateli městského koupaliště, dále zajišťují stavební činnosti jak pro město, tak i pro občany. Služby města Slavičína zajišťují svoz odpadů. Mají ve svém vozovém parku 1 kuka vůz na svoz komunálního a tříděného odpadu, nosič velkoobjemových kontejnerů značky MAN. Mimo

jiné disponují dopravní technikou i pro běžný provoz jako je např. multikára, zametací vůz, elektromobil pro převoz drobných odpadů aj. (Odpadové hospodářství, ©2024)

Obrázek 15 Budova společnosti Služby města Slavičína s.r.o. (zdroj: vlastní)

8.1.1.1 Sběrný dvůr

Služby města Slavičín s.r.o. provozují sběrný dvůr přímo v sídle společnosti, který je vybaven i ostatní drobnější technikou pro nakládání s odpady. Druhý sběrný dvůr Malé Pole je v areálu bývalé kotelny, kde je umístěno i RE-USE centrum CIRKULA. Občané Slavičína mají možnost odložit odpad na sběrných dvorech bezplatně. Výjimkou je však stavební odpad, který může občan odložit v každém sběrné dvoře, ale pouze 125 kilogramů za rok. Sběrný dvůr v sídle společnosti je otevřen pro občany celý týden. Sběrný dvůr Malé Pole je otevřen v úterý a čtvrtek od 12.00 -16.00 a každou sobotu od 8.00-12.00 hodin (Sběrný dvůr, ©2024)

Obrázek 16 Fotografie sběrného dvora (zdroj: vlastní)

8.1.1.2 RE-USE centrum CIRKULA

RE-USE centrum Cirkula je součástí Energeticko-odpadového komplexu. Součástí areálu je i vícezdrojová kotelna, která zajišťuje dodávku tepla pro bytové domy, které jsou ve vlastnictví města. Provozovatelem RE-USE centra je společnost Služby města Slavičína s.r.o., která má ve správě, jak již bylo uvedeno, i sběrný dvůr přímo ve svém areálu. V rámci předcházení vzniku odpadů bylo vytvořeno RE-USE centrum za účelem opětovného využití. Odevzdat movité věci zde mohou pouze občané Slavičína a jeho místních částí. Konkrétně zde mohou bezplatně odevzdat funkční a kompletní nábytek, kuchyňské vybavení, oděvy a textil, hračky, knihy, nářadí, sportovní vybavení. Odebrat předměty v RE-

USE centra může kdokoliv a nemusí být občanem Slavičina za drobnou úplatu. Výtěžek je na konci roku věnován slavičinské nemocnici. V roce 2023 se díky projektu CIRKULA město Slavičín stalo vítězem soutěže Inspirativní region. Soutěž Inspirativní region hodnotí kreativní a inovativní projekty krajů, měst, obcí a mikroregionů. (RE-USE CENTRUM CIRKULA, ©2024)

Obrázek 18 Ilustrační fotografie loga (zdroj: www.mesto-slavicin.cz)

Obrázek 17 Skladovací prostory Cirkula (zdroj: www.mesto-slavicin.cz)

8.1.2 Skládka odpadů Slavičín

Město Slavičín má na svém území Skládku odpadů Slavičín Radašovy, která není rekultivována, byla provozována společností JOGA LUHAČOVICE. Provoz skládky byl ukončen v roce 2017, kvůli tomu, že skládka nebyla odborným způsobem přeskládkována a z toho důvodu nedostala povolení od Zlínského kraje k provozování a další činnosti. Směsný komunální odpad vyprodukovaný na území města Slavičín je odvážen na skládku odpadu Smolina.

8.1.3 Skládka odpadů Smolina

Skládka odpadů je situována na konci obce Smolina, která svým katastrálním územím spadá pod město Valašské Klobouky. Skládku odpadů provozují Valašskoklobucké služby s.r.o. Skládka je strategicky umístěna v kopci, mezi lesy, které zabraňují možnosti úletu odpadu při silných poryvech větru. Dopravní dostupnost je komplikovaná, a to z toho důvodu, že terén je zde velmi kopcovitý a vede zde silnice, která je místy velmi úzká a zároveň kuka vozy musí projíždět okolní zástavbou. (Skládka Smolina, ©2024)

Obrázek 19 Kompaktor na skládce odpadů Smolina (zdroj: <http://vksluzby.cz>)

8.1.4 RUMPOLD UHB, s.r.o.

Společnost Rumpold UHB, s.r.o. je provozovatel skládky odpadů, kompostárny a dekontaminační plochy v Uherském Brodě. Dále je provozovatelem třídící linky na dotřídování druhotných surovin (papír, plast). Město Slavičín nevyužívá možnosti odložení směsného komunálního odpadu na skládce odpadů Uherského Brodu z důvodu velké dojezdové vzdálenosti. Město zde odkládá pouze komunální odpad jako je papír a plasty, které se dále ještě dotřídují na třídící lince. Z celkového odevzdaného odpadu se znovu využije pouze 25 %, zbylých 75 % odpadu se nevyžije a je odloženo na skládce. (Centrum pro nakládání s odpady, ©2024)

Obrázek 20 Třídící linka odpadů Uherský Brod (zdroj: <https://rumpold.cz/provozovny/uhersky-brod/>)

9 ANALÝZA NAKLÁDÁNÍ S ODPADY NA ÚZEMÍ MĚSTA SLAVIČÍN

Stěžejním bodem pro vyhodnocení nakládání s odpady na území města Slavičín je tvorba analýzy produkce odpadů a způsobů, jak se s odpady nakládá. V níže uvedené tabulce jsou uvedeny informace o produkci odpadů za období 2019-2023. Data byla převzata z integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností ISPOP. Město Slavičín každoročně podává hlášení o produkci a nakládání s odpady na svém území. V hlášení jsou uvedeny data o odpadech, které vznikly činností města jako právnického subjektu, ale i činností občanů města, kteří zde mají trvalé bydliště, či jsou vlastníky nemovitostí, které jsou určeny k rekreaci. Z tohoto důvodu, je velmi obtížné, aby město mohlo korigovat výši produkce odpadu.

Tabulka 4 Produkce odpadů města Slavičín v letech 2019-2023 (Zdroj: Řádné hlášení 2019-2023, vlastní zpracování)

Produkce odpadů v letech 2019-2023							
Kat. číslo	ktg	Název odpadu	Množství v tunách				
			2019	2020	2021	2022	2023
130208	N	Jiné motorové, převodové a mazací oleje	0,8	1,435	0,82 5	0,42	0,64
130507	N	Zaolejovaná voda z odlučovačů oleje			0,09	0,02	
150101	O	Papírové a lepenkové obaly	1,78				
150105	O	Kompozitní obaly	5,55	5,79	1,5		
150110	N	Obaly obsahující zbytky neb. látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	0,215	0,355	0,21	0,34	0,025
150111	N	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplň (např. azbest) včetně prázdných nádob				0,01	

Kat. číslo	ktg	Název odpadu	Množství v tunách				
			2019	2020	2021	2022	2023
160602	N	Nikl-kadmiové baterie a akumulátory		0,075			
170101	O	Beton		26,61	54,9	30,1 7	36,6
170107	O	Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06	283,2 1	388,77	313, 15	207, 96	242,1 2
170402	O	Hliník		0,08		0,4	0,08
170405	O	Železo a ocel	23,1	32,54	23,8 2	24,5 3	8,13
170407	O	Směsné kovy	0,58	0,16		0,08	
170411	O	Kabely neuvedené pod číslem 17 04 10	0,44	0,68	0,18	0,83	0,346
200101	O	Papír a lepenka	117,9	139,56 5	138, 13	145, 43	138,3 6
200102	O	Sklo	94,71	97,5	108, 66	101, 57	95,02
200110	O	Oděvy	12,66 3	19,669	19,5 93	17,7 27	14,83 5
200114	N	Kyseliny				0,01	
200119	N	Pesticidy	0,015		0,01	0,1	
200125	O	Jedlý olej a tuk	0,01	0,25	0,49 5	0,22 9	0,545

Kat. číslo	ktg	Název odpadu	Množství v tunách				
			2019	2020	2021	2022	2023
200127	N	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsah. nebezpečné látky	3,18	5,375	3,12	2,16	1,495
200132	N	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 37	0,02	0,075	0,01 5	0,02	
200138	O	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37	15,83	32,78	34,0 5	52,3	58
200139	O	Plasty	91,84	94,98	101, 51	100, 24	105,7 6
200201	O	Biologicky rozložitelný odpad		1,94			
200203	O	Jiný biologický nerozložitelný odpad	31,93	24,78	18,5 3	26,9	23,2
200301	O	Směsný komunální odpad	721,9 6	790,06	774, 16	726, 22	726,0 6
200302	O	Odpad z tržišť					10,2
200303	O	Uliční smetky					9
200307	O	Objemný odpad	419,5 6	426,49	433, 89	395, 67	305,5 8

Produkce odpadů za období 2019-2023 byla enormní. Každý druh odpadu má svoje katalogové číslo, které je šestimístné a je řazen podle kategorie na „O“ jako ostatní odpad a „N“ jako nebezpečný odpad.

V roce **2019** bylo nejvíce vyprodukováno směsného odpadu, a to konkrétně 721,96 tun, dále objemný odpad 419,56 tun, třetí nejvyšší položku tvořili Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06 s 283,21 tunami. Dále tříděný komunální odpad jako papír a lepenka 117,9 tun, sklo s objemem 94,71 tun, plasty s objemem 91,74 tun. Jiný biologicky nerozložitelný odpad 31,93 tun, Nízká produkce byla

u dřeva neuvedené pod číslem 20 01 37 - 15,83 tun, železa a oceli 23,1 tun, u oděvů - 12,663 tuna kompozitní obaly - 5,55 tun. Na nejnižších příčkách byl následující odpad, který spadá pod nebezpečný odpad – Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsah. nebezpečné látky - 3,18 tun, jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 37 – 0,02 tun, pesticidy - 0,015 tun, obaly obsahující zbytky neb. látek nebo obaly těmito látkami znečištěné - 0,215 tun a jiné motorové, převodové a mazací oleje - 0,8 tun. Co se týče ostatního odpadu velmi nízká produkce byla u jedlých olejů a tuků - 0,01 tun, kabelů, které nejsou uvedené pod číslem 17 04 10 - 0,44 tun a směsných kovů - 0,58 tun. Celkově bylo vyprodukováno 1 825,1 tun odpadů. Nebezpečného odpadu bylo celkem vyprodukováno 4, 015 tun a ostatního odpadu bylo celkem 1821,1 tun.

V roce **2020** byla pandemie Covidu-19 a tím pádem se zvýšila celková produkce odpadů. Směsný odpad znovu obsadil první místo – 790,06 tun. Směsného odpadu bylo o 68,1 tun více než v roce 2019, a to z toho důvodu, že lidé používali jednorázové roušky a respirátory, které odkládali do nádob směsného komunálního odpadu. Druhou příčku obsadil objemný odpad – 426,49 tun, dále směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06 - 388,77 tun. Ve vyšších hodnotách, než v předchozím roce se nacházely následující odpady: papír a lepenka 139,565 tun, sklo 97,5 tun, plasty 94,98 tun. Naopak jiného biologicky nerozložitelného odpadu bylo méně o 7,15 tun než v roce 2019 a směsných kovů o 0,42 tun méně. Značný nárůst oproti předchozímu roku byl zaznamenán i u těchto odpadů: dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37 o 16,95 tun, železo a ocel o 9,44 tun, u oděvů o 7,006 tun. Drobný nárůst byl zaznamenán u následujících odpadů: jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 37 – 0,075 tun v roce 2019 byla hodnota 0,02 tun, barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsah. nebezpečné látky – 5,375 tun nárůst o 2,195 tun oproti roku 2019, dále jedlé oleje a tuky o 0,24 tun více, kabely, které nejsou uvedené pod číslem 17 04 10 – 0,68 tun, obaly obsahující zbytky neb. látek nebo obaly těmito látkami znečištěné – 0,355 tun a jiné motorové, převodové a mazací oleje 1435 tun. Pesticidy nebyly vůbec vykázaný. Nově byly vykázaný v kategorii ostatních odpadů – hliník 0,08 tun, beton 26,61 tun. Nikl-kadmiové baterie a akumulátory – 0,075 jsou nově vykazovanou položkou v kategorii za nebezpečný odpad. Celková produkce odpadů za rok 2020 byla 2 090,2 tun odpadu. Nebezpečného odpadu bylo vyprodukováno 7, 565 tun a ostatního odpadu bylo vyprodukováno 2 082,6 tun.

V roce **2021** získal prvenství opět směsný komunální odpad – 774,16 tun což je pokles o 16,44 tun oproti roku 2020 ale nárůst o 52,2 tun oproti roku 2019. Na druhém místě objemný

odpad 433,89 což je nejvyšší hodnota za celkové sledované období. Třetí nejvyšší položku tvořili Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků nevedené pod číslem 17 01 06 s 316,15 tunami, Mírné navýšení v řádech několika tun bylo u: papíru a lepenky 138,13 tun, skla 108,66 tun, plastů 101,51 tun, betonu 54,9 tun a dřeva nevedeného pod číslem 20 01 37 – 34,05 tun, jedlých olejů a tuků 0,495 tun. Naopak mírné snížení je u následujících odpadů: jiný biologicky nerozložitelný odpad – 18,53 tun, jiná nepoužitelná léčiva nevedená pod číslem 20 01 37 – 0,01 tun, barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsah. nebezpečné látky – 3,12 tun, pesticidy 0,01 tun, oděvy 19,593 tun, kabely nevedené pod číslem 17 04 10 – 0,08 tun, železo a ocel – 23,82 tun, obaly obsahující zbytky neb. látek nebo obaly těmito látkami znečištěné 0,21 tun, kompozitní obaly – 1,5 tun, jiné motorové, převodové a mazací oleje -0,825 tun. V tomto roce nebyly vykázány papírové a lepenkové obaly, nikl-kadmiové baterie a akumulátory, hliník a směsné kovy. Zaolejovaná voda z odlučovačů oleje 0,09 tun je nově vykazovaný odpad, který spadá do kategorie nebezpečný odpad. Celková produkce odpadů za rok 2021 byla 2 026,8 tun odpadu. Nebezpečného odpadu bylo vyprodukováno 4, 27 tun a ostatního odpadu bylo vyprodukováno 2 022,5 tun.

V roce **2022** zůstává pořadí stejné jako v předešlých letech. Směsný komunální odpad 726,22 tun, objemný odpad 433,89 tun, což je nejvyšší hodnota za celkové sledované období. Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků nevedené pod číslem 17 01 06 s 207,96 tunami. Mírné navýšení v řádech několika tun jako i v předešlém roce bylo u: papíru a lepenky 145,43 tun, plastů 100,24 tun, a dřeva nevedeného pod číslem 20 01 37 – 52,3 tun, jiného biologického nerozložitelného odpadu 26,9 tun, železa a oceli 24,53 tun, kabely nevedené pod číslem 17 04 10 – 0,83 tun, jiná nepoužitelná léčiva nevedená pod číslem 20 01 37 – 0,02 tun a u obalů obsahující zbytky neb. látek nebo obaly těmito látkami znečištěné 0,34 tun a pesticidy 0,1 tun. Naopak se snížila produkce skla 108,66 tun, betonu 30,17 tun, jedlých olejů a tuků 0,229 tun, oděvů 17,727 tun, jiných motorových, převodových a mazacích olejů 0,42 tun, zaolejované vody z odlučovačů oleje 0,02 tun, hliníku 0,4 tun, směsných kovů 0,08 tun a barev, tiskařských barev, lepidel a pryskyřice obsah. nebezpečné látky 2,16 tun. V tomto roce nebyly vykázány papírové a lepenkové obaly, kompozitní obaly, nikl-kadmiové baterie a akumulátory. Nově byly vykázány odpady, které patří do kategorie nebezpečných odpadů, a to kyseliny 0,01 tun a kovové obaly obsahující nebezpečnou náplň (např. azbest) včetně prázdných nádob 0,01 tun.

Celková produkce odpadů za rok 2022 byla 1 833,4 tun odpadu. Nebezpečného odpadu bylo vyprodukováno 3,08 tun a ostatního odpadu bylo vyprodukováno 1 830,3 tun.

V roce **2023** zůstává pořadí stejné jako v předešlých letech. Směsný odpad 726,06 tun, objemný 305,58 tun. Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků neuvedené pod číslem 17 01 06 s 242,12 tunami. V tomto roce došlo k mírnému navýšení pouze u plastů 105,76 tun, betonu 36,6 tun oproti roku 2022, jiných motorových, převodových a mazacích olejů 0,64 tun, dřeva neuvedeného pod číslem 20 01 37–58 tun a jedlých olejů a tuků 0,545 tun. Naopak k velmi výraznému poklesu došlo u obalů obsahující zbytky neb. látek nebo obalů těmito látkami znečištěné 0,025 tun což je nejnižší hodnota za sledované období, jiného biologicky rozložitelného odpadu 23,2 tun, barev, tiskařských barev, lepidel a pryskyřice obsah. nebezpečné látky 1,495 tun, oděvů 14,835 tun, skla 95,02 tun, papíru a lepenky 138,36 tun, kabelů neuvedených pod číslem 17 01 40 – 0,346 tun a enormní pokles železa a oceli 8,13 tun. V tomto roce nebyly vykázány papírové a lepenkové obaly, kompozitní obaly, nikl-kadmiové baterie a akumulátory, zaolejovaná voda z odlučovačů oleje, kovové obaly obsahující nebezpečnou náplň (např. azbest) včetně prázdných nádob, kyseliny, pesticidy, směsné kovy a jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 37. Naopak nově byly vykázány odpady z tržišť 10,2 tun a uliční smetky 9 tun. Celková produkce odpadů za rok 2023 byla 1 775,5 tun odpadu. Nebezpečného odpadu bylo vyprodukováno 2,16 tun a ostatního odpadu bylo vyprodukováno 1 773,3 tun.

Tabulka 5 Shrnutí celkového množství odpadů na území města Slavičín 2019-2023

Množství odpadů	Množství v tunách				
	2019	2020	2021	2022	2023
Celkové množství nebezpečných odpadů	4,015	7,565	4,27	3,08	2,16
Celkové množství ostatních odpadů	1821,1	2082,6	2022,5	1830,3	1773,3
Celková produkce odpadů	1825,1	2090,2	2026,8	1833,4	1775,5

V tabulce jsou uvedeny data o celkovém množství nebezpečných odpadů, celkovém množství ostatních odpadů a celkové produkci odpadů za období 2019–2023 na území města Slavičín. Nejvíce nebezpečných odpadů bylo vyprodukováno v roce 2020 naopak nejméně v roce 2023. Nejmenší množství ostatních odpadů bylo vyprodukováno v roce 2023 a naopak nejvíce v roce 2020 v době pandemie Covidu-19.

9.1 Analýza komunálních odpadů na území města Slavičín

Občané Slavičína mají možnost si vybrat o jakou frekvenci svozu směsného komunálního odpadu mají zájem a jak velkou nádobu budou využívat. Na výběr mají týdenní, čtrnáctidenní a měsíční svoz. Objemy nádob jsou následující 110, 240 a 1100 litrů. Nádoby o objemu 110 a 240 litrů jsou určeny pro rodinné domy. Nádoba o objemu 1 100 litrů je určena pro občany, kteří žijí v bytových domech a na sídlištích. Na začátku kalendářního roku si každý občan či zástupce rodiny, SVJ či Bytové družstvo musí zakoupit na Městském úřadu či online přes portál města známku, kde je uvedena četnost svozu směsného komunálního odpadu. Znamka musí být umístěna na viditelném místě nádoby, aby Služby města Slavičína, s.r.o., které zajišťují svoz směsného odpadu věděli, v jaké frekvenci mají nádobu vyvážet a že je uhrazen poplatek za svoz odpadu.

Obrázek 21 Vzory známek (zdroj: město Slavičín, vlastní)

Tabulka 6 Prodané známky za období 2019-2023 (Zdroj: odbor ŽPSM – Městský úřad Slavičín – interní dokument)

	2019	2020	2021	2022	2023
110 l/14d	688	693	683	691	673
110 l/7d	118	119	121	126	126
110 l/ měs.	157	178	197	200	217
240 l/14d	15	16	30	30	30
240 l/7d	13	10	12	13	14
1 100 l/14d	15	-	-	-	-
1 100 l/7d	53	67	68	66	65

Z výše uvedené tabulky je patrné, že občané každoročně preferují známku se čtrnáctidenním svozem směšného odpadu a vlastní nádobou o objemu 110 litrů. Další nejčastěji prodávanou známkou je měsíční svoz o objemu 110 litrů. Dále pak 7denní svoz o stejném objemu nádoby jako u prvních dvou. Dále nádoby o objemu 1 100 litrů, které jsou primárně určeny pro sídliště a bytové domy, které jsou ve vlastnictví města, či bytového družstva nebo ve Společenství vlastníků jednotek.

Tabulka 7 Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2019 (Zdroj: Slavičinský zpravodaj, 2018)

Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů od 1.1. 2019		
Velikost nádoby	Četnost svozu	Kč
Popelnice 110 l	1x měsíc	720
Popelnice 110 l	1x 14 dnů	1 140
Popelnice 110 l	1x 7 dnů	2 330
Popelnice 240 l	1x 14 dnů	2 100
Popelnice 240 l	1x 7 dnů	4 200
Kontejner 1 100 l	1x 14 dnů	10 930
Kontejner 1 100 l	1x 7 dnů	19 530
Pytel na směšný komunální odpad		90

V tabulce jsou uvedeny ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2019. Každý občan má možnost si vybrat dle velikosti nádoby frekvenci svozu.

Tabulka 8 Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2020 (Zdroj: Slavičinský zpravodaj, 2019)

Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů od 1.1. 2020		
Velikost nádoby	Četnost svozu	Kč
Popelnice 110 l	1x měsíc	790
Popelnice 110 l	1x 14 dnů	1 250
Popelnice 110 l	1x 7 dnů	2 560

Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů od 1.1. 2020		
Velikost nádoby	Četnost svozu	Kč
Popelnice 240 l	1x 14 dnů	2 310
Popelnice 240 l	1x 7 dnů	4 620
Kontejner 1 100 l	1x 7 dnů	21 480
Pytel na směsný komunální odpad		100

V tabulce jsou uvedeny ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2020. V roce 2020 byla zrušena pro občany možnost využití vývozu kontejneru 1 100 l x 14 dnů. Hlavním důvodem zrušení byla dlouhodobá přeplněnost kontejnerů a také technické podmínky svozu.

Tabulka 9 Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2021 (Zdroj: Slavičínský zpravodaj, 2020)

Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů od 1.1. 2021		
Velikost nádoby	Četnost svozu	Kč
Popelnice 110 l	1x měsíc	830
Popelnice 110 l	1x 14 dnů	1 310
Popelnice 110 l	1x 7 dnů	2 680
Popelnice 240 l	1x 14 dnů	2 420
Popelnice 240 l	1x 7 dnů	4 850
Kontejner 1 100 l	1x 7 dnů	22 500
Pytel na směsný komunální odpad		105

V tabulce jsou uvedeny ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2021. V roce 2021 zavedlo město možnost platit elektronicky za místní poplatky, a to z toho důvodu, aby se lidi neshlukovali v budově městského úřadu kvůli pokračující pandemii Covidu-19. Oproti roku 2020 dochází k mírnému navýšení cen cca o 5 %.

Tabulka 10 Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2022 (Zdroj: Slavičinský zpravodaj, 2021)

Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů od 1.1. 2022									
Min. základ je 60 litrů za měsíc na osobu			Základ pro max. počet osob (které fakticky žijí v domácnosti)	Navýšení počtu osob					
Velikost nádoby	Četnost svozu	Kč			Kč		Kč		Kč
1101	1x měsíc	576	2	+1	864	+1	1 152	+1	1 140
1101	1x 14 dnů	1 248	4	+1	1 440	+1	1 728	+1	2 016
1101	1x 7 dnů	2 496	8	+1	2 592	+1	2 880	+1	3 168
2401	1x 14 dnů	2 496	8	+1	2 592	+1	2 880	+1	3 168
2401	1x 7 dnů	4 992	17	+1	5 184	+1	5 472	+1	5 760
1 1001	1x 7 dnů	22 880	79	+1	23 040	+1	23 328	+1	23 616
Pytel na směsný komunální odpad		288	Při překročení max počtu osob, které fakticky žijí v domácnosti se použije výpočet: (Min. základ 60 l*počet osob) * 12=počet litrů odpadu za nemovitost za rok *výše sazby poplatku je 0,4 Kč/l/rok						

V tabulce jsou uvedeny ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2022. Do roku 2021 vybíralo město Slavičín poplatek pouze za komunální odpad. V návaznosti na změnu zákona o odpadech, město muselo začít nově vybírat poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Základem tohoto poplatku je tedy kapacita nádoby, která závisí na počtu svozů. Město Slavičín na rok 2022 stanovilo maximální sazbu výše poplatku na 0,4 Kč/litr/rok minimální základ je 60 litrů na osobu za měsíc. Sazba poplatku je stanovena tak, aby byla zajištěna rovnost postavení poplatníků. Dle zákona musí být stanovena jednotná sazba poplatku. Systém, který zde byl zaveden zůstal stejný, což znamená, že poplatek je vybírán v závislosti na velikosti nádoby a četnosti svozu. Aby bylo docíleno rovného postavení poplatníků změnila se výše poplatku v závislosti na počtu osob, které fakticky žijí

v domácnosti. Domácnost, ve které žijí 2 osoby a využívají nádobu o velikosti 120 l a měsíční svoz, bude mít jinou výši poplatku než domácnost, kde mají stejnou velikost nádoby stejnou frekvenci svozu, ale bydlí zde 3 osoby.

Tabulka 11 Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2023 (Zdroj: Slavičinský zpravodaj, 2023)

Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů od 1.1. 2023									
Min. základ je 60 litrů za měsíc na osobu			Základ pro max. počet osob (které fakticky žijí v domácnosti)	Navýšení počtu osob					
Velikost nádoby	Četnost svozu	Kč				Kč		Kč	
110 l	1x měsíc	792	2	+1	1 188	+1	1 584	+1	1 980
110 l	1x 14 dnů	1 716	4	+1	1 980	+1	2 376	+1	2 772
110 l	1x 7 dnů	3 432	8	+1	3 564	+1	3 960	+1	4 356
240 l	1x 14 dnů	3 432	8	+1	3 564	+1	3 960	+1	4356
240 l	1x 7 dnů	6 864	17	+1	7 128	+1	7 524	+1	7 920
1 100 l	1x 7 dnů	31 460	79	+1	31 680	+1	32 076	+1	32 472
Pytel na směsný komunální odpad		396	Při překročení max počtu osob, které fakticky žijí v domácnosti se použije výpočet: (Min. základ 60 l*počet osob) * 12=počet litrů odpadu za nemovitost za rok *výše sazby poplatku je 0,55 Kč/l/rok						

V tabulce jsou uvedeny ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2023. Ceny za svoz a likvidaci odpadů se odvíjí od maximální výše sazby poplatku což bylo pro rok 2023 0,55 Kč/litr/rok a minimální základ poplatku což je 60 litrů na osobu za měsíc. Výběr

poplatku závisí na velikosti nádoby, četnosti svozu a fakticky žijících osob v domácnosti, Navýšení cen za svoz a likvidaci odpadu je oproti roku 2022 zhruba o 40 %.

Tabulka 12 Produkce komunálních odpadů na území města Slavičín 2019-2023 (Zdroj: Řádné hlášení 2019-2023, vlastní zpracování)

Produkce komunálních odpadů v letech 2019-2023							
Katalog. číslo	Kt g.	Název odpadu	Množství v tunách				
			2019	2020	2021	2022	2023
200101	O	Papír a lepenka	117,9	139,5 65	138,13	145,43	138,36
200102	O	Sklo	94,71	97,5	108,66	101,57	95,02
200110	O	Oděvy	12,663	19,66 9	19,593	17,727	14,835
200114	N	Kyseliny				0,01	
200119	N	Pesticidy	0,015		0,01	0,1	
200125	O	Jedlý lej a tuk	0,01	0,25	0,495	0,229	0,545
200127	N	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsah. nebezpečné látky	3,18	5,375	3,12	2,16	1,495
200132	N	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 20 01 37	0,02	0,075	0,015	0,02	
200138	O	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37	15,83	32,78	34,05	52,3	58
200139	O	Plasty	91,84	94,98	101,51	100,24	105,76
200201	O	Biologicky rozložitelný odpad		1,94			

Katalog. číslo	Kt g.	Název odpadu	Množství v tunách				
			2019	2020	2021	2022	2023
200203	O	Jiný biologický nerozložitelný odpad	31,93	24,78	18,53	26,9	23,2
200301	O	Směsný komunální odpad	721,96	790,0 6	774,16	726,22	726,06
200302	O	Odpad z tržišť					10,2
200303	O	Uliční smetky					9
200307	O	Objemný odpad	419,56	426,4 9	433,89	395,67	305,58

V tabulce jsou uvedeny počty tun za jednotlivý odpad a časové období 2019-2023. Jsou zde uvedeny komunální odpady, které jsou vykazovány v programu ISPOP. Z výše uvedené tabulky je patrné, že nejvíce je produkováno směsného komunálního odpadu. Na druhém místě je objemný odpad, který se každoročně navyšoval až do roce 2021. V roce 2022 vzniklo v areálu bývalé kotelny RE-USE centrum Cirkula, kam občané mohou odkládat funkční objemný odpad. Díky tomuto kroku se v roce 2023 rapidně snížilo množství objemného odpadu. Z tabulky je patrné, že produkce papíru a lepenky každoročně roste stejně tak i plasty. U dalších odpadů se produkce mění buď klesá nebo stoupá. V roce 2023 město nově začalo produkovat odpad z tržišť a uliční smetky.

Tabulka 13 Podíl komunálních odpadů na celkové produkci odpadů města Slavičín
(Vlastní zpracování podle Řádného hlášení 2019-2023, 2024)

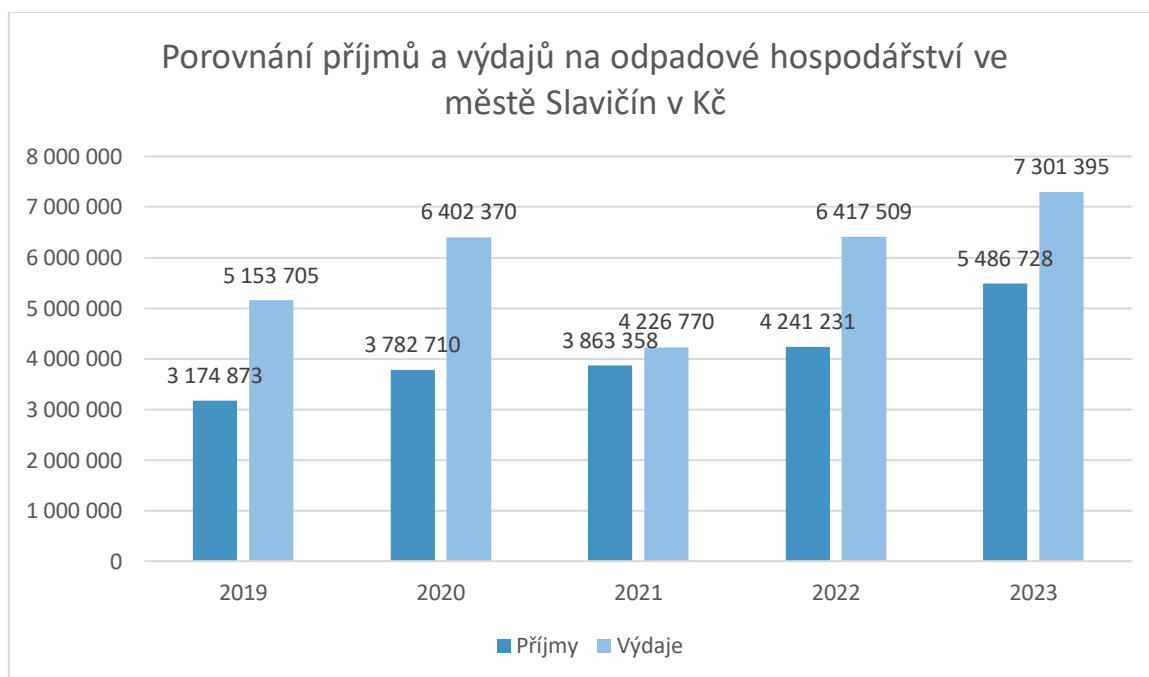
	Množství v tunách				
	2019	2020	2021	2022	2023
Celková produkce odpadů	1825,1	2090,2	2026,8	1833,4	1775,5
Produkce komunálních odpadů	1509,618	1633,464	1632,163	1568,576	1488,055
Procentuální podíl KO z celkové produkce odpadů	83 %	78 %	81 %	86 %	83 %

V tabulce je uveden procentuální podíl produkce komunálních odpadů z celkové produkce odpadů. Z tabulky je patrné, že podíl komunálních odpadů z celkové produkce je velmi vysoký, jedná se o tři čtvrtiny z celkové produkce odpadů.

Tabulka 14 Přehled příjmů a výdajů za odpadové hospodářství jednotlivých let (Vlastní zpracování podle interního dokumentu města Slavičín, 2024)

	2019	2020	2021	2022	2023
Příjmy (Kč)	3 174 873	3 782 710	3 863 358	4 241 231	5 486 728
Výdaje (Kč)	5 153 705	6 402 370	4 226 770	6 417 509	7 301 395
Rozdíl (Kč)	-1 978 832	-2 619 660	-363 412	-2 176 278	-1 814 667

Příjmovou stránkou rozpočtu města je v první řadě poplatků za odložení odpadu, jehož výše je každoročně upravena v obecně závazné vyhlášce, kterou vydává Zastupitelstvo města Slavičín v samostatné působnosti. Dalšími příjmy, které město eviduje jsou příjmy tvořeny společnostmi EKO-KOM a.s., ASEKOL, ECOBAT, NEVAJGLUJ a.s., ELEKTROWIN.

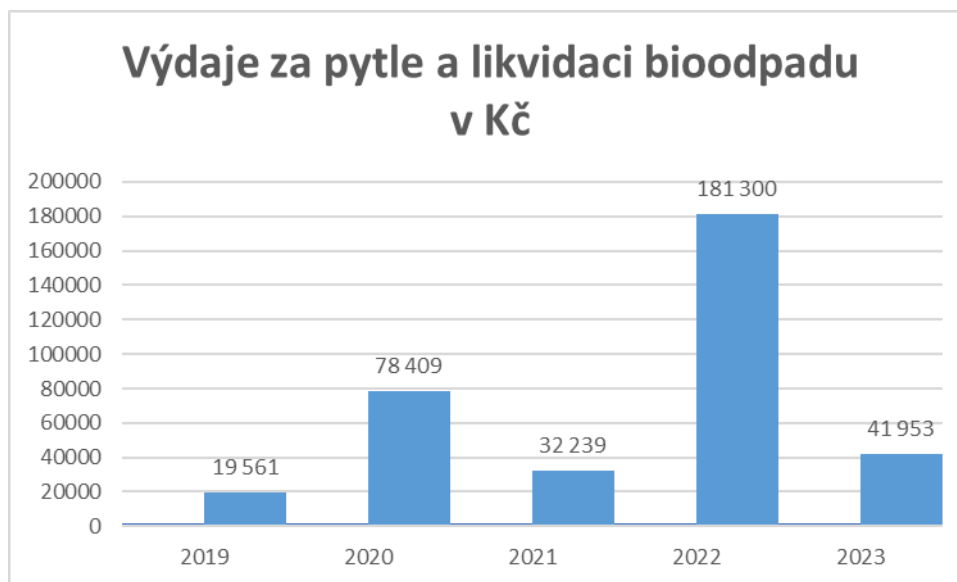

Obrázek 22 Porovnání příjmů a výdajů na odpadové hospodářství ve městě Slavičín vyjádřených v Kč

(Zdroj: interní dokumenty, vlastní zpracování)

Jak je již patrné z grafu výdaje převyšují příjmy města. Město každoročně dotuje odpadové hospodářství. Avšak příjem z výběru poplatku za odložení odpadu pokryje výdaje za svoz a likvidaci odpadu. Velkou výdajovou položkou je svoz košů z veřejného prostranství a

provoz sběrného dvoru, kde se vede jen částečná evidence, a to z toho důvodu, že zde chybí váha. Město Slavičín každoročně vynakládá finanční prostředky na úklid černých skládek, kdy město finančním příspěvkem podporuje spolky jako jsou myslivecké spolky a Junák, aby se zapojili do úklidu přírody.

Obrázek 23 Výdaje za pytle a likvidaci bioodpadu vyjádřený v Kč (zdroj: město Slavičín, vlastní zpracování)

Na území města je velká regionální kompostárna, která je ve vlastnictví soukromé osoby. Město Slavičín nemůže však využívat tuto kompostárnu. Město Slavičín vede s provozovatelem soudní spory týkající se nedodržení integrovaného povolení a škodách způsobených na životním prostředí. Výdaje za pytle a likvidaci bioodpadu jsou pro město v zanedbatelné výši s výjimkou roku 2022, kdy byly výdaje pro město nejvyšší za celkové sledované období, a to z důvodu pořízení kompostérů pro občany, které byly částečně hrazeny z dotace a byla větší frekvence sečení veřejných prostranství.

Město Slavičín nemá vybudovanou komunitní kompostárnu, proto se snaží při vzniku bioodpadu o jeho maximální využití. Což znamená, že pokud dojde ke kácení dřevin, dřevěný odpad je dále zpracováván pomocí štěpkovače. Vytvořená štěrpa se použije např. do záhonů a při nové výsadbě stromů. Snížila se i frekvence sečení veřejných prostranství, které je prováděno pouze 2 x do roka. Posečená tráva se využije jako mulč.

Město Slavičín již několikrát zajistilo svým občanům, kteří žijí v rodinných domech kompostéry, což se částečně promítlo ve statistice odpadů. V roce 2021 město Slavičín vybuvovalo velký komunitní kompostér na sídlišti Malé Pole díky projektu Slavičín fandí

rodinám, který byl vyhlášen v rámci soutěže MPSV Obec přátelská rodinám a seniorům. (SLAVIČÍN SPOUŠTÍ KOMPOSTOVACÍ EXPERIMENT, ©2024)

9.2 Polostrukturované rozhovory

Pro rozhovor byla vybrána vedoucí Odboru životního prostředí a správy majetku z Městského úřadu Slavičín paní Ing. Radka Hořáková a za Služby města Slavičina, které sváží odpady na území města Slavičín pan Bc. Josef Hořák, který má ve společnosti v kompetenci odpadové hospodářství. Respondentka i respondent byli seznámeni za jakým účelem budou jejich odpovědi na kladené otázky použity a souhlasí se zveřejněním všech svých odpovědí.

Struktura rozhovoru s Ing. Radkou Hořákovou byla následující.

1. Jak dlouho pracujete na Městském úřadě ve Slavičíně a jak dlouho se věnujete odpadům? Máte i nějaké dřívější zkušenosti z pracovního hlediska ohledně nakládání s odpady?
2. Jaká je náplň Vaší práce, konkrétně co se odpadů týká?
3. Myslíte, že je zavedený systém odpadového hospodářství ve Slavičíně dostatečný?
4. Máte nějaké konkrétní nápady, jak by se dal již zavedený systém vylepšit?
5. Město Slavičín počítá podle OZV, že každý občan vyprodukuje měsíčně 60 l odpadu. Proč jste se rozhodli vycházet z této informace a počítáte z něj vyšší poplatek? Není výpočet poplatku díky tomu složitější než v jiných městech?
6. Jak se vám daří výběr poplatku? Evidujete neplatiče?
7. Co si myslíte o budoucnosti o nakládání a likvidaci odpadu? Přestane se úplně skládkovat?
8. Podle názvu Vašeho odboru hádám, že máte rozsáhlou agendu. Máte dostatek času se věnovat odpadům naplno a případně přicházet s novými nápady a realizovat je ve městě?
9. Ve městě je 52 kontejnerových hnízd a občané mají možnost využít i služby sběrných dvorů. Myslíte, že možnosti jsou pro občany dostačující?
10. Setkáváte se ve městě s neukázněnými občany, kteří by odkládali odpad mimo určené nádoby?
11. V OZV máte uvedenou možnost pytlového svozu pro občany, kteří žijí v domácnosti sami. Jak moc je pytlový svoz využíván?

12. Myslíte si, že založení RE-USE centra je krok dopředu? Využívají ho občané města?

13. Využíváte vy sama Re-USE centrum?

Ad1) Ing. Hořáková uvedla, že na Městském úřadě pracuje 6 let a předtím, než začala pracovat na Městském úřadě se odpady nezabývala.

Ad2) Náplní její práce, co se týče odpadového hospodářství je vypracování Obecně závazné vyhlášky o odpadech a její následné plnění, dále výběr místních poplatků a tvorba rozpočtu.

Ad3) Uvádí, že každý systém má nedostatky a skuliny. Nicméně dle jejího názoru je systém dostatečný.

Ad4) Uvedla, že systém se může postupně vylepšovat, protože narůstá množství odpadů a množství vytríděného odpadu a město musí na tenhle fakt reagovat. Hlavní prioritou je pracovat s vytríděným odpadem. Ve Slavičíně by ráda zavedla, čipování nádob na jak na směsný odpad, tak i na tříděný, aby město mělo přehled o nádobách. Dále by zavedla QR kód pro občany, kteří by uhradili poplatek na městském úřadě a mohli by využívat služeb sběrných dvorů, čímž by město získalo přehled o tom, kdo a jak užívá sběrný dvůr nad rámec. Protože všichni občané nevyužívají služeb sběrného dvora a je potřeba vědět jaké typy lidí a v jaké frekvenci využívají sběrný dvůr. Jednalo by se o další opatření, aby nebyl zneužit již zavedený systém.

Ad5) Souhlasí s tím, že výpočet poplatku je složitější, ale jelikož má město stanovenou výši poplatku podle kapacity soustřeďovaných prostředků, se město setkávalo se zneužíváním zavedeného systému. Čím víc město zdražovalo poplatek tím, občané přemýšleli, jak obejít nastavený systém. Kdyby město nepočítalo s měsíčním objemem odpadu na jednoho občana což je 60 litrů, muselo by město mít více variant, v kterých by se počítalo i menšími nádobami jako např. 20 a 30 litrové nádoby na směsný komunální odpad nebo by město bylo nuceno nabídnout možnost pytlového svozu v širším provedení. Město chtělo být spravedlivé ke všem občanům, z toho důvodu zastává názor, že každý občan vyprodukuje odpad a ten si musí zaplatit alespoň v minimálním množství. To je hlavní myšlenka zavedeného programu. Nejedná se totiž jen o směsný komunální odpad, ale i o tříděný odpad, za který město platí nemalé peníze.

Ad6) Město má přesně stanoveno každoročně období, kdy probíhá výběr poplatku, tj. první dva měsíce v roce. Slavičín je asi jediným městem v okolí, které má 100 % úspěšnost ve výběru poplatků čili nevidujeme neplatiče a pokud ano, tak je město vyzve k zaplacení.

Ad6) Budoucnost vidí jen ve spalovnách, protože takové enormní množství odpadů není kde skladovat. Určitě se přestane skládkovat, ale nevěří, že to bude v roce 2030 ani v roce 2040. Stát není připraven, nemá žádné studie proveditelnosti, natož aby začal investovat do spaloven, pokud se neuvolní ze státního rozpočtu finanční prostředky na výstavbu spaloven, tak se nikdy nezačne.

Ad7) Uvedla, že bohužel má rozsáhlou agendu a odpady řeší pouze v momentě kdy se stanovuje výše poplatku, tvoří rozpočet a v průběhu roku se odpady řeší pouze pokud se vyskytnou nějaké problémy nebo příležitosti. Nemá čas se věnovat jen odpadovému hospodářství, ač by to bylo určitě přínosné. Nicméně uvedla, že s dalšími kolegyněmi navrhla vedení města, aby si občané mohli bezplatně vyzvednout startovací sadu tří kusů recyklovatelných sáčků na ovoce a zeleninu, čímž by se minimalizoval objem tříděného odpadu zejména plastů. Rády by do návrhu zapojily i podnikatele, kteří by se spolupodíleli na financování.

Ad8) Uvedla, že počet kontejnerových míst je až nadstandartní. Není zastáncem, aby se ve městě tvořila nová kontejnerová hnízda. Občané se musejí naučit odkládat odpad na místo, které je k tomu určené.

Ad9) Ano zaznamenává, že odpad je mimo nádoby k tomu určené, avšak není to tak časté, jak tomu bylo dříve. Nicméně jsou určitá kontejnerová hnízda, která jsou přeplněná anebo nejsou a stejně občané města odloží odpad vedle nádob. Co musí ale vyzdvihnout je, že město Slavičín má na svém území minimum černých skládek.

Ad10) Pytlový svoz je využíván hodně, týká se to zejména občanů, kteří jsou v důchodovém věku a jsou sami nebo maximálně dva. Jedná se o vstřícný krok města, aby si nemuseli platit nádobu a platit za 14denní svoz, který je drahý a tito občané mají opravdu minimální množství odpadu. Mohou využít týdenní, 14denní nebo měsíční svoz.

Ad11) Uvedla, že ze začátku byla k zavedení RE-USE centra velmi skeptická, protože si myslela, že jsme konzumní společnost a lidé nebudou využívat věci, které už někdo měl před nimi. Musí konstatovat a uznat, že občané se zbavují tak dobrých věcí, že se lidé naučili do RE-USE centra chodit a odnášet si věci domů, než si kupovat nové. Díky RE-USE centru se snížil i objemný odpad, konkrétně o jednu pětinu ročně, což je velké množství.

Ad12) V RE-USE centru byla několikrát, ale nevyužila ho. Není občanem Slavičina, nicméně odebrat jakoukoliv věc může kdokoliv i z jiné obce, ale přinést již vyřazené věci mohou pouze občané, kteří mají trvalé bydliště na území města Slavičín. Je to z toho důvodu, aby město Slavičín neskladovalo odpad okolních obcí.

Struktura rozhovoru s Bc. Josefem Hořákem byla následující.

1. Jak dlouho pracujete na Službách města Slavičina s.r.o. a jak dlouho se věnujete odpadům?
2. Jaká je náplň Vaší práce konkrétně co se odpadů týče?
3. Myslíte, že je zavedený systém odpadového hospodářství ve Slavičíně dostatečný?
4. Máte nějaké konkrétní nápady, jak by se dal již zavedený systém vylepšit?
5. Ve městě je 52 kontejnerových hnízd a občané mají možnost využít i služby sběrných dvorů. Myslíte, že možnosti jsou pro občany dostačující?
6. Jak často zajišťujete svoz jednotlivých odpadů (papír, plast, kovy, sklo atd.)
7. Myslíte si, že založení RE-USE centra je krok dopředu? Využívají ho občané města?
8. Setkáváte se ve městě s neukázněnými občany, kteří by odkládali odpad mimo určené nádoby?
9. Jak moc občané využívají sběrné dvory na území města?
10. Myslíte si, že je sběrný dvůr pro dostatečný? Nebo máte nějaké konkrétní nápady, jak by se dal již zavedený systém vylepšit a usnadnil Vám práci?
11. Využíváte pro likvidaci odpadů více skládku v Uherském Brode nebo ve Smolině?
12. Využívá společnost Služby města Slavičina dotační tituly k pořízení techniky pro odpadové hospodářství?

Ad1) Bc. Hořák uvedl, že ve společnosti Služby města Slavičina pracuje od roku 2017 a od té doby se věnuje odpadům, jelikož jsou v jeho kompetenci.

Ad2) Zajišťuje provoz sběrných dvorů, svoz komunálního odpadu a evidence odpadů.

Ad3) Myslí si, že systém je dostačující.

Ad4) Systém by se mohl vylepšit díky osvětě, je těžké naučit lidi novým věcem.

Ad5) Uvedl, že systém je dle něj dostačující.

Ad6) Papír 1 x za čtrnáct dní, plast 1x za týden, kovy 1x za 2 měsíce, sklo 1x za měsíce.

Ad7) Myslí si krokem dopředu to určitě je, občané ho velmi využívají ať už pro odkládání věcí, tak i občané z okolních měst, kdy si odložené věci mohou vzít za drobnou úplatu. Myslí si však, že by se změnit následující – samostatná obsluha a samozřejmě i prostředí, kde je RE-USE centrum umístěno nebere jako vhodné. Jelikož je v areálu i kotelna, je nevyhovující z hlediska prachu.

Ad8) Ano, každý den.

Ad9) Uvedl, že jsou občané, kteří využívají sběrný dvůr každý týden, ale potom jsou zde občané, kteří navštíví sběrný dvůr jednou za rok anebo taky vůbec.

Ad10) Z jeho pohledu by navýšil kapacitu obsluhy sběrného dvora, dále by uvítal kdyby byl sběrný dvůr separé nikoliv součástí provozovny Služeb města Slavičína, jelikož lidé navštěvují sběrný dvůr i mimo provozní dobu provozovny a samozřejmě pořízení váhy pro přesnou evidenci získaných odpadů od jednotlivých občanů, dále by rozšířil sběrný dvůr o třídící linku odpadů případně lisy na jednotlivé odpady aspoň v minimálním množství, aby se městu snížili náklady a zároveň byl odpad smysluplně využit.

Ad11) Směsný komunální odpad se vyváží na skládku ve Smolině a do Uherského brodu se vozí tříděný odpad, zejména plasty a dřevo.

Ad12) Nově byl pořízen z dotace další kuka vůz. Ze společnosti EKOKOM každoročně dostává město nové nádoby na tříděný odpad, dále z Mikroregionu Luhačovské Zálesí byly pořízeny kompostéry.

9.3 SWOT analýza nakládání s odpady na území města Slavičín

SWOT analýza nakládání s odpady na území města Slavičín vychází z provedených analýz za období 2019-2023 a polostrukturovaných rozhovorů. Ve SWOT analýze jsou uvedeny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby.

+ Silné stránky	- Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Dobře zavedený systém odpadového hospodářství • Re-USE centrum Cirkula • Dostatek kontejnerových hnízd • Pravidelný svoz odpadů • Dostatečná kapacita sběrných dvorů 	<ul style="list-style-type: none"> • Nefungující skládka odpadů Radašovy - na území města • Nefungující komunitní kompostárna • Nedostatečná evidence přijímaného odpadu na sběrném dvoru kvůli absenci váhy
↑ Příležitosti	↓ Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Koupě váhy na sběrný dvůr pro lepší vedení evidence odpadů • Zapojení finančních prostředků z dotací na odpadové hospodářství • Výstavba komunitní kompostárny • Větší informovanost občanů ohledně třídění a recyklace • Vybudování komunitních kompostérů na biologický odpad na všech sídlištích • Zavedení recyklovatelných sáčků na ovoce a zeleninu, které budou k dispozici bezplatně na městském úřadě • Spolupráce s drobnými obchodníky i velkými obchodními řetězci, kteří působí na území města a prodávají 	<ul style="list-style-type: none"> • Změny v legislativě • Nárůst objemu odpadů • Nárůst nákladů na odpadové hospodářství • Rozšíření černých skládek • Neukázněnost občanů při odkládání odpadů • Problémy s likvidací směsného odpadu, pokud Skládka odpadů ve Smolině přestane přijímat směsný odpad • Neochota obchodníků se spolupodílet na financování recyklovatelných sáčků na ovoce a zeleninu • Vysoké pořizovací náklady na čipování

<p>ovoce a zeleninu, aby se spolupodíleli na nákladech při nákupu recyklovatelných sáčků</p> <ul style="list-style-type: none">• Zavedení QR kódů pro evidenci o využívání sběrného dvora jednotlivými občany• Čipování nádob• Koupě pozemku k rozšíření sběrného dvora s třídící linkou	<ul style="list-style-type: none">• Vysoké náklady na rozšíření sběrného dvora
--	--

10 SHRnutí VÝSLEDKŮ ANALÝZY A ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ

Shrnutí

Z provedené analýzy vyplynuly následující skutečnosti. Ze zpracované SWOT analýzy je patrné, že silnou stránkou je dobře zavedený systém odpadového hospodářství, který funguje. Mluvíme o dostatečném počtu kontejnerových míst, pravidelném svozu odpadů a dostatečné kapacitě sběrných dvorů. Co se týče výběru poplatku, město během přesně vymezeného období vybírá poplatky, ve kterých má 100 % úspěšnost. Město neeviduje neplatiče. Další silnou stránkou je založení RE-USE centra Cirkula, díky kterému výrazně klesla produkce objemného odpadu. Naopak slabou stránkou je skládka odpadů Radašovy a komunitní kompostárna, která jsou na území města, ale město je nemůže využívat. Indispozicí sběrného dvora je absence váhy, díky které by byla evidence přijímaných odpadů přesnější.

Příležitostí pro město je například větší informovanost občanů z hlediska třídění a recyklace odpadů, zavedení recyklovatelných sáčků na ovoce a zeleninu a zapojení do spolupráce drobné obchodníky a velké obchodní řetězce, využívání dotačních titulů, výstavba komunitní kompostárny a komunitních kompostérů na všech sídlištích a zavedení čipování nádob. Co se týče sběrného dvora by bylo přínosem zavedení QR kódů pro evidenci využitosti sběrných dvorů, dále pořízení váhy pro přesnější evidenci a případně uvažovat a odkupu pozemku, kde by mohl vzniknout jeden velký sběrný dvůr i s třídící linkou.

Jako hrozba může být měnící se legislativa, která vymezuje odpadové hospodářství, nárůst objemu odpadů a nákladů s jejich nakládáním, neukázněnost občanů v zakládání černých skládek. Dále nezáměr podnikatelů zapojit se do zavedení recyklovatelných sáčků na ovoce a zeleninu a veškeré náklady by muselo město financovat samo. Dalším rizikem, které by mohlo vzniknout je problém s likvidací směsného komunálního odpadu, pokud Skládka odpadů Smolina přestane přijímat odpad.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývala nakládáním s komunálními odpady na území města Slavičín. Cílem práce bylo na základě posouzení aktuálního stavu navrhnout opatření, která by město Slavičín mohlo do svého zavedeného systému odpadového hospodářství implementovat. Teoretická část se zabývala vymezením odpadového hospodářství jako celku, její legislativní úpravě a samotnému nakládání s odpady. Teoretická část byla zpracována pomocí literární rešerše a její poznatky byly promítnuty do praktické části k porozumění zpracované analýzy. V návaznosti na analýzu byl proveden rozhovor s vybranými zástupci města Slavičín. Na základě provedené analýzy a rozhovorů byla použita pro návrh doporučení SWOT analýza, z které vyplývá, že silnou stránkou je dobře nastavený stávající systém z hlediska výběru poplatků, četnosti svozů, dostatečného množství kontejnerových míst a sběrných dvorů, přínosem bylo založení RE-USE centra Cirkula, kde občané mohou odkládat objemný odpad. Naopak slabou stránkou je nefungující komunitní kompostárna a skládka odpadů na území města a absence váhy na sběrném dvoře. Příležitostí v oblasti odpadového hospodářství je hledání pozemku, kde by se přesunul sběrný dvůr a vše by bylo v jednom areálu společně s třídící linkou odpadů a váhou. Další příležitostí by mohla být výstavba komunitní kompostárny a komunitních kompostérů na všech sídlištích. Naopak hrozbou mohou být vysoké náklady na rozšíření sběrného dvora a celkově nárůst nákladů na odpadové hospodářství.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ERIKSEN, Thomas Hylland, 2015. *Odpady: odpad ve světě netušených vedlejších účinků*. 2015. Přeložil Daniela SOBKOVÁ ZOUNKOVÁ. Společensko-ekologická edice. Brno: Doplněk. ISBN 978-80-7239-325-1.

JANKŮ, Martin a JANKŮ, Linda, 2010. *Politické a právní základy evropských integračních seskupení*. Beckovy mezioborové učebnice. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-323-3.

KIZLINK, Juraj, 2014. *Odpady: sběr, zpracování, využití, zneškodnění, legislativa*. 3., upr. a rozš. vyd., V Akademickém nakl. CERM 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM. ISBN 978-80-7204-884-7.

KURAŠ, Mečislav, 2008. *Odpadové hospodářství*. Chrudim: Ekomonitor. ISBN 978-808-6832-340.

KURAŠ, Mečislav, 2014. *Odpady a jejich zpracování*. Chrudim: Vodní zdroje Ekomonitor. ISBN 978-80-86832-80-7.

MALČEKOVÁ, Hana a ŠIMEK, Vlastimil, 2014. *Průvodce odpadovým hospodářstvím: praktická příručka*. 2014. Praktická právnická příručka. Praha: Linde Praha. ISBN 978-80-7201-905-2.

SLOBODIAN, Petr, 2013. *Nakládání s odpady*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 978-80-7454-252-7.

STREJČEK, Petr; BROUL, David a JANEGA, Jakub, 2022. *Evropa spolu: průvodce po historii i současnosti Evropské unie*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého. ISBN 978-80-244-6185-4.

SVOBODA, Pavel, 2019. *Úvod do evropského práva*. 6. vydání. V Praze: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-752-1.

VOŠTOVÁ, Věra, 2009. *Logistika odpadového hospodářství*. Praha: České vysoké učení technické v Praze. ISBN 978-80-01-04426-1.

ŠŤASTNÁ, Jarmila, 2007. *Kam s nimi: jak správně třídit odpady a všechno, co s tím souvisí*: s průvodkyní Martinou Vrbovou. Edice České televize. Praha: Česká televize. ISBN 978-80-85005-72-1.

WORRELL, Ernst a REUTER, Markus A., 2014. *Handbook of recycling - state-of-the-art for practitioners, analysts, and scientists*. XII. Amsterdam: Elsevier. ISBN 978-0-12-396459-5.

Internetové zdroje:

Waste management, ©2024. Online. In: European Environment Agency. Dostupné z: <https://www.eea.europa.eu/themes/waste/waste-management>. [cit. 2024-05-08].

Plány odpadového hospodářství krajů. Online. Mzp.cz. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/plany_odpadoveho_hospodarstvi_kraju. [cit. 2024-02-22].

Odpadové hospodářství, ©2023. Online. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. <https://www.mzp.cz>. 2008-2023. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/odpadove_hospodarstvi. [cit. 2024-03-05].

Odpadové hospodářství ČR, ©2023. Online. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. [Mzp.cz](https://www.mzp.cz). 2008-2023. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr. [cit. 2024-03-06].

Zákon č. 541/2020 Sb. Zákon o odpadech, ©2024. Online. [Zakonyprolidi.cz](https://www.zakonyprolidi.cz). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-541?text=PL%C3%81N%20ODPADOV%C3%89HO%20HOSPOD%C3%81%C5%98STV%C3%8D>. [cit. 2024-03-06].

Nabídka dotací. Online. <https://opzp.cz/>. ©22.01.2024. Dostupné z: <https://opzp.cz/nabidka-dotaci/>. [cit. 2024-03-08].
MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, 2024. Platná legislativa. Online. [Www.mzp.cz](http://www.mzp.cz). 2008-2024. Dostupné z: <https://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf>. [cit. 2024-03-08].

O inspekci, ©2021. Online. Česká inspekce životního prostředí. Dostupné z: <https://www.cizp.cz/>. [cit. 2024-03-14].

Odpadové hospodářství, ©2021. Online. Česká inspekce životního prostředí. Dostupné z: <https://www.cizp.cz/pusobnost/odpadove-hospodarstvi>. [cit. 2024-03-14].

DALŠÍ ODPADY- SBĚRNÝ DVŮR – VŠE, CO JSTE CHTĚLI VĚDĚT..., ©2018. Online. Samosebou. Dostupné z: www.samosebou.cz. [cit. 2024-03-18].

TISKOVÉ ZPRÁVY: SLAVIČÍN SPOUŠTÍ KOMPOSTOVACÍ EXPERIMENT, © 2021. Online. In: . Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mestsky-urad-slavicin/tiskove-zpravy/slavicin-spousti-kompostovaci-experiment.html>. [cit. 2024-03-18].

Předcházení vzniku odpadů: Jak předcházet odpadům, 2024. Online. In: ARNIKA. Dostupné z: <https://arnika.org/odpady/nase-temata/co-s-odpady/predchazeni-vzniku-odpadu>. [cit. 2024-05-08].

Recyklace, ©2024. Online. In: Samosebou. Dostupné z: <https://www.samosebou.cz/slovník/recyklace/>. [cit. 2024-05-08].

Krátce o třídění, ©2024. Online. In: EKOKOM. 2011-2024. Dostupné z: <https://www.ekokom.cz/cz/ostatni/pro-verejnost/kratce-o-trideni/>. [cit. 2024-05-08].

Jak třídit odpady z domácností?, ©2024. Online. In: Respono. Dostupné z: https://www.respono.cz/wp-content/uploads/2017/11/letak_respono-jak_tridit_odpad.pdf. [cit. 2024-05-08].

O společnosti a systému EKO-KOM, ©2024. Online. In: EKOKOM. 2011-2024. Dostupné z: <https://www.ekokom.cz/cz/ostatni/o-spolecnosti/system-eko-kom/o-spolecnosti-a-systemu/>. [cit. 2024-05-08].

O společnosti, ©2024. Online. In: Nevajgluj. Dostupné z: <https://www.nevajgluj.cz/cs/o-spolecnosti>. [cit. 2024-05-08].

Mobiliář, ©2020. Online. In: DIMATEX. Dostupné z: <https://www.dimatex.cz/mobiliar-textilni-kompozit>. [cit. 2024-05-08].

Nabídka dotací, ©2024. Online. In: Operační program životní prostředí. Dostupné z: <https://opzp.cz/nabidka-dotaci/>. [cit. 2024-03-08].

Odpadové hospodářství, ©2024. Online. Služby města Slavičina. Dostupné z: <https://www.smlavicin.cz/category/zimni-udrba-komunikaci>. [cit. 2024-05-08].

Vyhláška č. 8/2021 Sb. Vyhláška o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů). Online. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-8>. [cit. 2024-05-14].

Slavičinský zpravodaj, ©2018. Online. Roč. 2018, č. 12. Slavičín. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/filemanager/files/406128.pdf>. [cit. 2024-05-14].

Slavičinský zpravodaj, ©2019. Online. Roč. 2019, č. 12. Slavičín. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/filemanager/files/495443.pdf>. [cit. 2024-05-14].

Slavičinský zpravodaj, ©2020. Online. Roč. 2020, č. 12. Slavičín. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/filemanager/files/1131088.pdf>. [cit. 2024-05-14].

Slavičinský zpravodaj, ©2021. Online. Roč. 2021, č. 12. Slavičín. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/filemanager/files/1753668.pdf>. [cit. 2024-05-14].

Slavičinský zpravodaj, ©2023. Online. Roč. 2023, č. 1. Slavičín. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/filemanager/files/2571800.pdf>. [cit. 2024-05-14].

Centrum pro nakládání s odpady, ©2024. Online. RUMPOLD. Dostupné z: <https://rumpold.cz/provozovny/uhersky-brod/>. [cit. 2024-05-14].

Skládka Smolina, ©2024. Online. Valaškoklobucké služby. Dostupné z: <http://vksluzby.cz/skladka%2Dsmolina/ds-1004/archiv=0>. [cit. 2024-05-10].

Sběrný dvůr, ©2024. Online. Služby města Slavičína. Dostupné z: <https://www.smslavicin.cz/provozovny>. [cit. 2024-05-10].

Odpadové hospodářství, ©2024. Online. Služby města Slavičína. Dostupné z: <https://www.smslavicin.cz/category/zimni-udrba-komunikaci>. [cit. 2024-05-10].

RE-USE CENTRUM CIRKULA. Online. Město Slavičín. ©2000-2024. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/redakce/index.php?slozka=317473&xuser=932054422468289042&lanG=cs&xuser=286955605932229880>. [cit. 2024-05-14].

Plán odpadového hospodářství města Slavičín 2016-2026, ©2017. Online. In: Město Slavičín. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/filemanager/files/353078.pdf>. [cit. 2024-05-14].

Plán odpadového hospodářství Zlínského kraje 2016-2025, ©2016. Online. In: . Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/plany_odpadoveho_hospodarstvi_kraju/\\$FILE/OODP-Zlin_Region_CZ-20160120.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/plany_odpadoveho_hospodarstvi_kraju/$FILE/OODP-Zlin_Region_CZ-20160120.pdf). [cit. 2024-05-14].

Strategie Chytrý Slavičín 2022-2030: Strategické dokumenty, ©2021. Online. In: Město Slavičín. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/filemanager/files/1730278.pdf>. [cit. 2024-05-14].

Úvodní strana, ©2000-2024. Online. Město Slavičín. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mesto-slavicin/>. [cit. 2024-05-14].

Turistické informace, ©2000-2024. Online. Město Slavičín. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/cs/mestske-infocentrum/turisticke-informace/>. [cit. 2024-05-14].

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA MĚSTA SLAVIČÍN o stanovení obecního systému odpadového hospodářství, ©2022. Online. Město Slavičín. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/filemanager/files/2681612.pdf>. [cit. 2024-05-14].

OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA MĚSTA SLAVIČÍN o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, ©2023. Online. Město Slavičín. Dostupné z: <https://www.mesto-slavicin.cz/filemanager/files/3488810.pdf>. [cit. 2024-05-14].

Commission adopts ambitious new Circular Economy Package, ©2015. Online. In: . Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_15_6203. [cit. 2024-05-14].

ČESKO. Zákon č. 541 ze dne 1. prosince 2020, o odpadech (zákon o odpadech). Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-541?text=541%2F2020>. [cit. 2024-03-14].

ČESKO. Vyhláška č. 8 ze dne 5. ledna 2021, Vyhláška o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů). Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-8?text=katalog+odpad%C5%AF>. [cit. 2024-03-14].

ČESKO. Zákon č. 243 ze dne 10. srpna 2022, Zákon o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2022-243> . [cit. 2024-03-14].

ČESKO. Zákon č. 477 ze dne 4. prosince 2001, Zákon o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech). Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-477>. [cit. 2024-03-14].

ČESKO. Zákon č. 542 ze dne 1. prosince 2020, Zákon o výrobcích s ukončenou životností. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-542>. [cit. 2024-03-14].

ČESKO. Nařízení vlády č. 111 ze dne 20. února 2002, Nařízení vlády, kterým se stanoví výše zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-111>. [cit. 2024-03-14].

ČESKO. Vyhláška č. 16 ze dne 21. ledna 2022, Vyhláška o podrobnostech nakládání s některými výrobky s ukončenou životností. Online. In: *Zákony pro lidi*. 2010-2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2022-16>. [cit. 2024-03-14].

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR Česká republika

EU Evropská unie

ER Evropská rada

EK Evropská komise

EP Evropský parlament

SDEU Soudní dvůr Evropské unie

POH Plán odpadového hospodářství

ZK Zlínský kraj

OZV Obecně závazná vyhláška

SVJ Společenství vlastníků jednotek

ISPOP Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Hierarchie odpadového hospodářství v ČR	25
Obrázek 2 Logo společnosti ELEKTROWIN	31
Obrázek 3 Logo společnosti ASEKOL	31
Obrázek 4 Logo společnosti ECOBAT	32
Obrázek 5 Soubor činností společnosti – Systém „EKO-KOM“	32
Obrázek 6 Logo společnosti NEVAJGLUJ a.s.	33
Obrázek 7 Mobiliář – venkovní nábytek z textilního kompozitu RETEXTIL Zdroj: www.dimatex.cz)	33
Obrázek 8 Kostel sv. Vojtěcha a sv. Cecílie ve Slavičíně	38
Obrázek 9 Zámek Wichterle Slavičín	38
Obrázek 10 Mapa území Slavičina.....	39
Obrázek 11 Minimální základ dílčího poplatku (vlastní zpracování)	42
Obrázek 12 Nádoby určené k odkládání textilu a elektrozařízení (zdroj: vlastní).....	45
Obrázek 13 Komunitní kompostér na sídlišti Malé Pole (zdroj: vlastní).....	45
Obrázek 14 Kontejnerové hnízdo (zdroj: vlastní).....	46
Obrázek 15 Budova společnosti Služby města Slavičina s.r.o. (zdroj: vlastní).....	47
Obrázek 16 Fotografie sběrného dvora (zdroj: vlastní).....	47
Obrázek 17 Skladovací prostory Cirkula (zdroj: www.mesto-slavicin.cz	48
Obrázek 18 Ilustrační fotografie loga (zdroj: www.mesto-slavicin.cz	48
Obrázek 19 Kompaktor na skládce odpadů Smolina (zdroj: http:vksluzby.cz)	49
Obrázek 20 Třídící linka odpadů Uherský Brod (zdroj: https://rumpold.cz/provozovny/uhersky-brod/)	49
Obrázek 21 Vzory známek (zdroj: město Slavičín, vlastní)	56
Obrázek 22 Porovnání příjmů a výdajů na odpadové hospodářství ve městě Slavičín vyjádřených v Kč	63
Obrázek 23 Výdaje za pytle a likvidaci bioodpadu vyjádřený v Kč (zdroj: město Slavičín, vlastní zpracování)	64

SEZNAM TABULEK

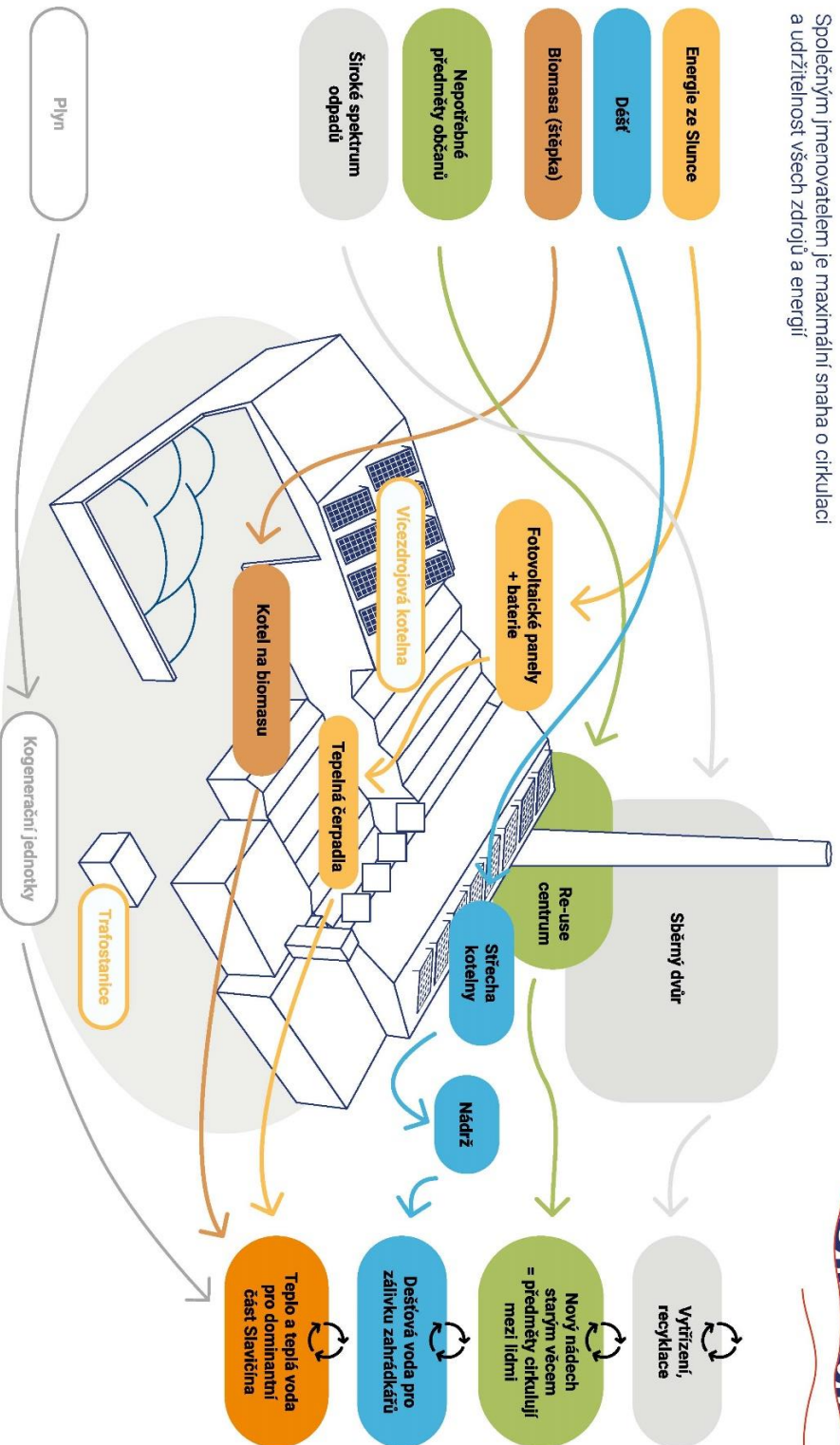
Tabulka 1 Vybrané druhy komunálního odpadu uvedené v Katalogu odpadů (Zdroj: Vyhláška č. 8/2021 Sb. O Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů)	14
Tabulka 2 Dotační výzvy z Operačního programu Životní prostředí (Zdroj: opzp.cz, vlastní zpracování).....	34
Tabulka 3 Demografické členění obyvatel města Slavičína v letech 2019-2024	40
Tabulka 4 Produkce odpadů města Slavičín v letech 2019-2023 (Zdroj: Řádné hlášení 2019-2023, vlastní zpracování).....	50
Tabulka 5 Shrnutí celkového množství odpadů na území města Slavičín 2019-2023.....	55
Tabulka 6 Prodané známky za období 2019-2023 (Zdroj: odbor ŽPSM – Městský úřad Slavičín – interní dokument).....	56
Tabulka 7 Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2019 (Zdroj: Slavičínský zpravodaj, 2018).....	57
Tabulka 8 Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2020 (Zdroj: Slavičínský zpravodaj, 2019).....	57
Tabulka 9 Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2021 (Zdroj: Slavičínský zpravodaj, 2020).....	58
Tabulka 10 Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2022 (Zdroj: Slavičínský zpravodaj, 2021).....	59
Tabulka 11 Ceny za svoz a likvidaci komunálních odpadů na rok 2023 (Zdroj: Slavičínský zpravodaj, 2023).....	60
Tabulka 12 Produkce komunálních odpadů na území města Slavičín 2019-2023 (Zdroj: Řádné hlášení 2019-2023, vlastní zpracování)	61
Tabulka 13 Podíl komunálních odpadů na celkové produkci odpadů města Slavičín (Vlastní zpracování podle Řádného hlášení 2019-2023, 2024)	62
Tabulka 14 Přehled příjmů a výdajů za odpadové hospodářství jednotlivých let (Vlastní zpracování podle interního dokumentu města Slavičín, 2024).....	63

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: RE-USE CENTRUM CIRKULA

ENERGETICKO-ODPADOVÝ KOMPLEX CIRKULA

Společným jmenovatelem je maximální snaha o cirkulaci a udržitelnost všech zdrojů a energií

Biomasová výroba o výkonu 20 MW splní primární funkci zajištění pro 2500 obyvatel na sídlišti Mladé Pole a Víra. Ušetří tak přibližně 2700 tun CO₂ oproti zisku tepla palením uhlí.

Dominantní součástí tříděné odpadové nádrže, větší objemů pak vozů do sběrných dvůrů, které ročně vyřadí 550 t odpadů, z toho je 100 t sádky, 145 t papíru a 300 t plasty. Za odložené třídění a snazší velikodílného odpadu již náhodně získálo oceňují „odpadový oskar“.

Energie ze Slunce je díky 246 fotovoltaickým panelům o celkovém výkonu 58 kW převažuje k ohřevu vody pomocí tepelných čerpadel. Ke stabilizaci výroby elektriny slouží baterové úložné o kapacitě 100 kWh. Nadbytky elektriny lze předávat na plynové distribuční síti.

Dešťová voda, která dopadne na střešný nádrž, je sbírána do 70 m³ nádrže. Voda je pak nasávána a čerpana do malé nádrže, ze které se využívá k zavlažování na ploše 6000 m².

Plyn slouží jako záložní energie, když záloh, je zpracovávána v kogenerační jednotce, která produkuje energii jak teplo, tak elektrickou energii. Která mále pohání tepelná čerpadla. V roce 2023 již plyn nebyl využíván.

Ne všichni, co už nepotřebujeme, musí být vyhozeno. Od roku 2022 funguje v městě výkopový systém, který umožňuje sběr odpadů v rámci více lidí, než obvykle. Slavičín má nyní sběrný dvůr, který má více než 1000 m² plochy, kde se mohou lidé naučit, jak správně tředit odpad. Projekt RE-USE centra Cirkula byl vyhodnocen jako Komunální projekt roku 2022. Kategorie „udržitelnost“.